

RAPPORT

De binnenstad van Oldenzaal

In opdracht van de Rekenkamercommissie Oldenzaal

Roel Lauwerier
Carmen Hendriks

6 december 2022

Bestuurlijke reactie

Rekenkamercommissie Dinkelland, Losser, Oldenzaal
Meneer M. van Lagen, ambtelijk secretaris
Postbus 90
7580 AB LOSSER

Bezoekadres: Ganzenmarkt 1
Postadres: Postbus 354
7570 AJ Oldenzaal
Telefoon: (0541) 58 81 11
14+ netnummer: 14 0541
E-mail: info@oldenzaal.nl
Internet: www.oldenzaal.nl

Datum 18 oktober 2022
Verzenddatum
Onderwerp bestuurlijke reactie rekenkamercommissieonderzoek binnenstadsplan
Uw brief van 20 september 2022
Uw kenmerk
Zaaknummer 78806-2022
Behandeld door Marcel de Jonge
Telefoonnummer (0541) 58 83 11
Bijlage(n)

Beste leden van de rekenkamercommissie,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van uw conceptrapport "De Binnenstad van Oldenzaal". Wij maken graag gebruik van uw verzoek een bestuurlijke reactie te geven op dit rapport.

Het is uiteindelijk aan onze gemeenteraad om zich een beeld te vormen over hoe zij hun kader stellende en controlerende rol hebben ervaren in het proces om te komen tot een binnenstadsplan en de uitvoering daarvan. Wij beperken ons dan ook tot een drietal bevindingen die door het hele rapport zichtbaar worden:

1. Ambities en de verantwoording daarop
Door de hele rapportage heen wordt duidelijk dat op het thema binnenstad de vastgestelde ambities nadrukkelijker gebruikt mogen worden om op een transparante en duidelijke manier te verantwoorden naar de samenleving en de gemeenteraad. Wij moeten hierbij een concretiseringsslag maken op deze ambities waarop gemonitord kan worden. Dit maakt verwachtingen aan de voorkant duidelijk.
2. Werkwijze en samenwerking
Afgelopen jaren hebben wij gewerkt aan het neerzetten van een structuur om met stakeholders in de binnenstad samen te werken. Deze structuur borgt dat we vanuit een integrale blik naar vraagstukken kijken, van elkaar weten wat er speelt en input kunnen leveren op elkaars plannen. Dit draagt bij om vanuit gezamenlijkheid te werken aan ambities en onderling verwachtingen te managen. Wij gaan verder met deze werkwijze en zijn er van overtuigd dat dit bijdraagt aan ontwikkelingen zoals worden beschreven. Zoals uit het rapport duidelijk wordt blijven wij scherp op een vertegenwoordiging van alle stakeholders in deze samenwerkingsstructuur.
3. Rollen, taken en verantwoordelijkheid
In het rapport wordt geanalyseerd op basis van een drietal rapporten, te weten het Binnenstadsplan, Plan 2021 en het Ambitieplan 2030, om te toetsen aan het

Datum 18 oktober 2022
Zaaknummer 78806-2022
Pagina nr. 2

onderzoeksdoel. Echter, aanleiding, doel, eigenaarschap en verantwoording van de rapporten zijn wezenlijk anders. In de rapportage worden deze verschillen niet geduid wat leidt tot verwarring en onduidelijkheid ten aanzien van de conclusies in relatie tot het onderzoeksdoel. Daarbij kunnen wij niet onvermeld laten dat het Ambitieplan 2030 een conceptplan is dat is opgesteld door de directeur Oldenzaal Promotie. Dit plan is (nog) niet verder in procedure gebracht laat staan vastgesteld. Het bevreemd ons dat dit niet is vermeld in deze rapportage ondanks dat dit in de ambtelijke reflectie op het eerste conceptrapport wel is aangegeven. Het is dan in onze ogen ook onjuist om het Ambitieplan 2030 te betrekken in uw conclusies.

Getuige onze rol en naar aanleiding van punt 3 achten wij het niet zinvol om te reageren op de inhoudelijke conclusies en laten wij het bij deze 3 bevindingen.

Wij bedanken u voor de mogelijkheid te reageren op het rapport en zijn bereid een toelichting te geven op onze reactie. Voor het vervolg zien wij met vertrouwen de reactie van de gemeenteraad tegemoet.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Nawoord

Aan: het college van Oldenzaal
cc gemeenteraad van Oldenzaal

Oldenzaal, 29 november 2022

Betreft: nawoord bij het rekenkamerrapport 'De binnenstad van Oldenzaal'

Geacht college,

Op 18 oktober 2022 heeft u een bestuurlijke reactie gegeven op het rekenkamerrapport "De binnenstad van Oldenzaal". De rekenkamer heeft kennisgenomen van de inhoud van uw reactie.

Het doel van het onderzoek was "na te gaan hoe het binnenstadsplan tot stand is gekomen, welke visie daaraan ten grondslag ligt, welke doelen er zijn gesteld, hoe de monitoring is geregeld, hoe het plan wordt geëvalueerd en hoe lang de looptijd van het plan is."¹ De rekenkamer gaat ervan uit dat het onderzoeksrapport inzicht biedt in de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid inzake het binnenstadsplan en in het bijzonder de rolverdeling tussen de gemeente en de binnenstadspartners. Daarnaast is beoogd inzicht te bieden in de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

Uit de rapportage blijkt onder meer dat de relatie tussen de opeenvolgende plannen niet duidelijk is. De verschillende insteken en doelen van de plannen kunnen volgens de rekenkamercommissie leiden tot verwarring over de verhouding tussen de stukken en de rollen van alle betrokkenen. Hierdoor is het voor de betrokkenen wellicht ook niet duidelijk welk plan leidend is voor de binnenstad van Oldenzaal.

Met instemming constateren wij dat het college de ambities en nadere samenwerking met de stakeholders verder wil ontwikkelen. Wij betreuren echter dat het college niet nader ingaat op de conclusies uit het onderzoeksrapport. Het college doet ons inziens de uitkomsten van het onderzoek zelfs tekort met de opmerking uit de bestuurlijke reactie: *"getuige onze rol en naar aanleiding van punt 3 (van de bestuurlijke reactie) achten wij het niet zinvol te reageren op de inhoudelijke conclusies en laten wij het bij deze 3 bevindingen."*

¹ Wij roepen hierbij graag het vorige rekenkamerrapport "Sturen met (beleids)indicatoren" in herinnering.

De rekenkamer zal met belangstelling blijven volgen hoe de gemeenteraad en het college nadere invulling gaan geven aan de ambities voor de binnenstad van Oldenzaal. Een optie zou kunnen zijn dat de raad het college vraagt een plan van aanpak te maken op de aanbevelingen die gedaan zijn.

Met vriendelijke groet,

De rekenkamer van Dinkelland-Losser-Oldenzaal,

Fons Lohuis, voorzitter

Inhoudsopgave

Bestuurlijke reactie	2
Nawoord	5
1. Inleiding	9
1.1. Aanleiding en doelstelling	9
1.2. Vraagstelling	9
1.2.1. Hoofdvraag	9
1.2.2. Deelvragen	9
1.3. Normenkader	10
1.4. Scope	10
1.5. Aanpak	10
1.6. Leeswijzer	11
2. Waarom wordt samengewerkt?	12
2.1. Beschrijving	12
2.1.1. Masterplan Binnenstad (2009)	12
2.1.2. Plan Boeskoolhart, boost jouw binnenstad (2019)	13
2.1.3. Plan 2021	16
2.1.4. Ambitieplan 2030	18
2.2. Analyse	19
2.3. Toetsing aan het normenkader – waarom wordt samengewerkt?	20
3. Hoe wordt samengewerkt?	21
3.1. Beschrijving	21
3.1.1. Structuur van de samenwerking	21
3.1.2. Middelen	22
3.1.3. Monitoring	24
3.2. Analyse	25
3.3. Toetsing aan het normenkader – hoe wordt samengewerkt?	26
4. Wat levert de samenwerking op?	28
4.1. Beschrijving	28
4.1.1. Resultaten: plan Boeskoolhart	28
4.1.2. Resultaten: Plan 2021	30
4.2. Analyse	33

4.3. Toetsing aan het normenkader – wat levert de samenwerking op?	34
5. Wat is de positie van de raad in de samenwerking?	35
5.1. Beschrijving	35
5.2. Analyse	35
5.3. Toetsing aan het normenkader – wat is de positie van de raad in de samenwerking?	36
6. Conclusies en aanbevelingen	38
6.1. Hoofdconclusie en deelconclusies	38
6.1.1. Hoofdconclusie: beantwoording van de hoofdvraag	38
6.1.2. Deelconclusies: beantwoording van de deelvragen	38
6.2. Lessen voor een toekomstbestendige samenwerking	40
Bijlage 1: rapportage resultaten Boeskoolhartplan – maart 2021	41
Profilering van Oldenzaal	41
Sfeer, evenementen en cultuur	43
Groen en duurzaamheid	46
Creatief ondernemerschap	50
Bereikbaarheid en parkeren	52
Kanslocaties (leegstand)	53
Bijlage 2: overzicht van geïnterviewde personen	56

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doelstelling

In het coalitieprogramma 2018-2022 heeft de gemeente Oldenzaal de ambitie opgenomen om de vitaliteit van de binnenstad te versterken. Het uitgangspunt hierbij is samenwerking tussen de gemeente en de binnenstadspartners. De binnenstadspartners zijn verbanden van verschillende betrokkenen, zoals de Stadsnoabers, ondernemers en de alliantie Oldenzaal Promotie. Ook wordt er samengewerkt met culturele instellingen in de stad en is er ruimte voor de inbreng van jongeren.

Dit onderzoek biedt inzicht in de doelmatigheid en doeltreffendheid van deze samenwerking en in de samenwerking tussen de gemeente en de binnenstadspartners. Het doel van dit onderzoek is dan ook "om na te gaan hoe het binnenstadsplan tot stand is gekomen, welke visie daaraan ten grondslag ligt, welke doelen er zijn gesteld, hoe de monitoring is geregeld, hoe het plan wordt geëvalueerd en hoe lang de looptijd van het plan is." Daarnaast is het doel van dit onderzoek ook om inzicht te bieden in de wijze waarop de huidige werkwijze bijdraagt aan de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad. Hiermee wordt bijgedragen aan het lerend vermogen van de gemeente, waarmee het proces en de inhoud van het plan voor de toekomst wordt versterkt.

1.2. Vraagstelling

1.2.1. Hoofdvraag

Is de gemeente er in de afgelopen raadsperiode in geslaagd om samen met de betrokken partners de binnenstad vitaler te maken en/of dit voor de toekomst te borgen?

1.2.2. Deelvragen

1. *Waarom wordt samengewerkt?*

- a. Zijn de ambities helder geformuleerd en vertaald in doelen?
- b. Zijn de doelen helder en meetbaar geformuleerd?

2. *Hoe wordt samengewerkt?*

- a. Zijn er duidelijke afspraken gemaakt tussen de gemeente en de partners over de uitvoering van het binnenstadsplan en hoe kijken partners tegen de rol van de gemeente aan?
- b. Is de inzet van gemeentelijke middelen (personeel en geld) doelmatig, doeltreffend en voldoende toekomstbestendig?
- c. Hoe wordt het plan gemonitord?

3. *Wat levert de samenwerking op?*

- a. Zijn de beoogde doelen behaald of liggen deze op koers om te worden behaald?
- b. Welke invloed heeft de gemeente gehad op de bereikte resultaten?

4. Wat is de positie van de raad in de samenwerking?

- a. Heeft de raad bij het opstellen van het binnenstadsplan zijn kaderstellende rol kunnen invullen?
- b. Is het plan zodanig inzichtelijk dat de raad ook zijn controlerende rol kan vervullen?

5. Hoe kan de samenwerking in de toekomst worden ingericht?

- a. Hoe kan de gemeente, en in het bijzonder de gemeenteraad, in de toekomst bijdragen aan het behalen van de doelen?

1.3. Normenkader

De (normatieve) deelvragen zijn vertaald in onderstaand normenkader. Omdat de vijfde deelvraag toekomstgericht is en niet normatief van aard is, zijn hiervoor geen normen opgenomen.

Aspect	Norm
<i>Waarom wordt samengewerkt?</i>	1. De ambities van het binnenstadsplan zijn helder en concreet geformuleerd. 2. De doelen van het binnenstadsplan vloeien duidelijk voort uit de ambities en zijn concreet en meetbaar geformuleerd.
<i>Hoe wordt samengewerkt?</i>	1. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over de rol van de gemeente en de partners bij de realisatie van de doelen. 2. Er zijn voldoende mensen en middelen beschikbaar voor de realisatie van het binnenstadsplan. 3. De inzet van mensen en middelen is doelmatig en doeltreffend. 4. Het plan wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld of aangepast.
<i>Wat levert de samenwerking op?</i>	1. De beoogde doelen zijn behaald of liggen op koers om te worden behaald. 2. De gemeente heeft een duidelijke en herkenbare rol gespeeld bij de realisatie van de doelen.
<i>Wat is de positie van de raad in de samenwerking?</i>	1. De raad is bij het opstellen van het binnenstadsplan voldoende in positie gebracht om haar kaderstellende rol in te vullen. 2. De raad wordt voldoende in positie gebracht om haar controlerende rol in te vullen.

1.4. Scope

De scope van het onderzoek bedraagt de afgelopen raadsperiode waarin het coalitieprogramma van kracht is geweest. Dit is de periode van 2018 tot februari 2022.

1.5. Aanpak

Het onderzoek bestaat uit drie stappen: de documentenstudie, interviewronde en rapportage. In de documentenstudie zijn documenten gerelateerd aan het binnenstadsplan onderzocht, zoals de kaderstellende documenten, de evaluatie van het plan uit maart 2021, de kwartaalsessies met de raad, de resultaten van het binnenstadsplan (zie hiervoor ook bijlage 1) en documenten gerelateerd aan Oldenzaal Promotie. In de tweede stap – de interviewronde – is gesproken met betrokkenen uit het bestuur en de ambtelijke organisatie. Daarnaast is gesproken met Oldenzaal Promotie en betrokken ondernemers. Een volledige lijst van geïnterviewden is opgenomen in bijlage 2.

1.6. Leeswijzer

In dit rapport komen de volgende hoofdstukken aan bod:

Hoofdstuk 2. Waarom wordt samengewerkt? In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de ambities en doelen van de verschillende plannen voor de Oldenzaalse binnenstad. Deelvraag 1 wordt in dit hoofdstuk beantwoord.

Hoofdstuk 3. Hoe wordt samengewerkt? In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de structuur van de samenwerking tussen de partners in de binnenstad, alsmede de middelen die hiervoor beschikbaar zijn en de monitoring op de samenwerking. In dit hoofdstuk wordt deelvraag 2 beantwoord.

Hoofdstuk 4. Wat levert de samenwerking op? In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de doelrealisatie van de verschillende plannen voor de Oldenzaalse binnenstad. In dit hoofdstuk wordt deelvraag 3 beantwoord.

Hoofdstuk 5. Wat is de positie van de raad in de samenwerking? In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de mate waarin de raad in staat wordt gesteld om haar kaderstellende en controlerende rol in te vullen. In dit hoofdstuk wordt deelvraag 4 beantwoord.

Hoofdstuk 6. Conclusies en aanbevelingen. In dit hoofdstuk worden op basis van bovenstaande hoofdstukken conclusies geformuleerd waarmee de hoofdvraag van dit onderzoek wordt beantwoord. Ook formuleren we aanbevelingen waarmee de samenwerking in de toekomst kan worden verbeterd. Daarmee wordt in dit hoofdstuk deelvraag 5 beantwoord.

Bijlage 1. Rapportage resultaten Boeschoolhartplan – maart 2021. Een tabel met de resultaten van het Boeschoolhartplan, afkomstig uit de evaluatie van maart 2021.

Bijlage 2. Overzicht van geïnterviewde personen. Een overzicht van de personen die geïnterviewd zijn voor dit onderzoek.

2. Waarom wordt samengewerkt?

2.1. Beschrijving

Voor de revitalisering en herontwikkeling van de binnenstad in Oldenzaal zijn verschillende visies en agenda's vastgesteld: het Masterplan Binnenstad uit 2009, het plan Boeskoolhart uit 2019, het Plan 2021 van Oldenzaal Promotie uit 2020 en het ambitieplan 2030 van Oldenzaal Promotie uit 2021. In deze paragraaf wordt beschreven welke ambities en doelen in de verschillende plannen worden nagestreefd.

2.1.1. Masterplan Binnenstad (2009)

De ambitie voor het Masterplan uit 2009 komt voort uit de Stadsvisie voor Oldenzaal, geformuleerd door de gemeente en vastgesteld door het college en de gemeenteraad. In de stadsvisie zijn de volgende ambities geformuleerd:²

- Oldenzaal: binnenstad met sfeer.
- Bedrijvigheid: succes van heden en toekomst.
- Oldenzaal: de glimlach van Landgoed Twente.
- Oldenzaal: waar je graag woont en leeft.
- Verbinden en samenwerken: sleutel tot succes.
- Oldenzaal: behouden van inwonertal voor behoud van voorzieningen.

Deze ambities zijn in het Masterplan vervolgens vertaald in de volgende doelen:³

- Wonen in de binnenstad:
 - Minder uitbreiding, meer inbreiding en vervanging: woningaanbod passend bij veranderende samenstelling van de inwoners (vergrijzing).
- Winkelstructuur: versterken van aantrekkelijkheid van het centrum en profilering ten opzichte van andere steden.
- Verkeer en vervoer:
 - Bereikbaarheid per auto: parkeergarages realiseren; maatregelen voor het behoud van de bereikbaarheid zoals eenrichtingswegen.
 - Bereikbaarheid per fiets: goede, voldoende en veilige fietsroutes; voldoende fietsenstallingen; volledige bewegwijzering.
 - Relatie met spoorweg- en busstation: looproutes tussen het station en de binnenstad.
 - Parkeerbeleid: zo veel mogelijk parkeren in kleine (waar mogelijk ondergrondse) parkeergarages.
- Cultuur in de binnenstad:
 - Bevorderen van cultuurtoerisme: profilering van cultuurhistorisch erfgoed.
 - Multifunctionele accommodatie voor cultuur in de binnenstad.
 - Culturele activiteiten: kwalitatief en gevarieerd activiteitenaanbod; voorzieningen voor culturele ontwikkeling (bibliotheek, muziekschool) in het centrum.
- Monumenten:
 - Investeren in erfgoed: bevorderen van toegankelijkheid en uitstraling; erfgoed in beeld brengen.
- Onderwijs: behouden van primair onderwijs in de binnenstad.

² Masterplan Binnenstad, d.d. juni 2009

³ Masterplan Binnenstad, d.d. juni 2009

- Evenementen: plaats voor evenementen in de binnenstad behouden.
- Horecavoorziening:
 - Aandacht voor cultuurhistorie in de horeca.
 - Verblijven in Oldenzaal: vergroten van verblijfsrecreatieve mogelijkheden.
 - De markten: herinrichting van de Groote Markt in samenspel met horeca- en retailondernemers.
 - Water in de binnenstad: waterbergende en watervoerende voorzieningen in de binnenstad; inventariseren of de Fonteinbeek weer zichtbaar gemaakt kan worden.

Het Masterplan wordt getypeerd als de 'basis voor de verdere planvorming voor de binnenstad van Oldenzaal' en is opgesteld door de gemeente en vastgesteld door het college en de raad.

2.1.2. Plan Boeskoolhart, boost jouw binnenstad (2019)

Het plan Boeskoolhart borduurt voort op het Masterplan en op het coalitieakkoord 2018-2022 waarin de revitalisering van de binnenstad als één van de centrale thema's wordt gezien.⁴ Dit plan is opgesteld door de gemeente na zeven thema-avonden waar de gemeente in gesprek is gegaan met bewoners en ondernemers. Het plan is vastgesteld door het college⁵ en de raad⁶. De ambitie is dan ook om de binnenstad (economische) te revitaliseren om hiermee sociale veiligheid, werkgelegenheid en een hoge belevingswaarde voor de stad mee te realiseren. De gemeente ziet zichzelf als één van de partners die samen investeren in de binnenstad. Uit het coalitieakkoord komen zeven onderwerpen naar voren die centraal staan bij de herontwikkeling van de binnenstad:⁷

- Een aantrekkelijke binnenstad waarbij de beleving van de bezoeker en consument centraal staat.
- Een compact en herkenbaar stadshart met aanloopstraten met een uniek karakter.
- Een bruisende binnenstad met volop sfeer, evenementen en cultuur.
- Een goed bereikbare binnenstad en parkeervoorzieningen.
- Een groene en duurzame binnenstad.
- Stimulering van creatief ondernemerschap.
- Het benutten van het onderscheidende Oldenzaalse karakter.

Om het coalitieakkoord verder uit te werken zijn er vier thema-avonden georganiseerd. Hieruit komen vijf thema's naar voren, die centraal staan in het plan Boeskoolhart. Bij de thema's zijn allianties opgezet. Dit zijn samenwerkingen tussen partners om specifieke doelen te kunnen uitvoeren. De volgende thema's – met bijhorende allianties – komen voort uit het plan Boeskoolhart:⁸

1. Creatief ondernemerschap

Dit thema is vooral gericht op ondernemerschap in een veranderende omgeving, met de focus op flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Vanuit dit thema zijn de volgende aanbevelingen aangedragen:

- a. Zorg voor een eenduidige en samenhangende communicatie: de communicatie rond de binnenstad kan zich richten op de drie profielen van de stad.
- b. Blurring (het experimenteren met een combinatie tussen horeca en retail): deze experimenten kunnen worden opgezet, onder voorwaarde dat de gemeente haar regelgeving hierop aanpast.

⁴ Binnenstadsplan 'Boeskoolhart, boost jouw binnenstad', d.d. februari 2019

⁵ Collegebesluit 'vaststellen Binnenstadsplan 'Boeskoolhart, boost jouw binnenstad', d.d. 26 februari 2019

⁶ Raadsbesluit 'vaststellen van het Binnenstadsplan 'Boeskoolhart, boost jouw binnenstad', d.d. 25 maart 2019

⁷ Coalitieakkoord 2018-2022

⁸ Binnenstadsplan 'Boeskoolhart, boost jouw binnenstad', d.d. februari 2019

- c. Onderscheid je als winkelgebied: hierbij horen creatieve winkel- en horeconconcepten die ervoor zorgen dat consumenten langer in de binnenstad verblijven.
- d. Betrek ondernemers bij kunst en andersom: hieronder vallen samenwerkingen tussen ondernemers, maar ook een intensievere samenwerking met Tourist Info Oldenzaal.
- e. Ontwikkel een kortingspas voor de binnenstad: hiermee kunnen ondernemers consumenten naar elkaar doorverwijzen. Ook een combinatie met parkeren is hierbij mogelijk.

Bij dit thema zijn de volgende allianties opgezet:

- Online platform binnenstad: diverse ondernemers en binnenstadsmanager.
- Food, fashion en lifestyle-event: diverse ondernemers.
- Kunststraatje: Rabobank, Kide en diverse ondernemers.

2. Sfeer, evenementen en cultuur

Dit thema is vooral gefocust op het ontwikkelen van een levendige en leefbare stad. Evenementen en cultuur speelt hierbij een belangrijke rol. Vanuit het thema zijn een aantal punten aangedragen voor het ontwikkelen van de stad:

- a. Zorg voor voldoende en passend aanbod voor de jongeren in Oldenzaal: hieronder vallen bijvoorbeeld een cultuurcentrum, speelplekken en aanbod voor jongeren tijdens bestaande evenementen als Koningsdag en Bevrijdingsdag.
- b. Organiseer evenementen die passen bij de identiteit van de stad en bijdragen aan het imago van de stad: hieronder valt onder andere het aansluiten van culturele instellingen op profielen van de stad en regio, zoals het profiel 'Oldenzaal, glimlach van Twente'.
- c. Laat culturele instellingen hun krachten bundelen: hieronder valt onder andere het meelopen van organisatoren van evenementen bij elkaar, het gebruik maken van elkaars branding en informele bijeenkomsten voor organisatoren.
- d. Maak het bezoek aan het centrum een ervaring: dit kan door het plein en de Plechelmus bij evenementen te betrekken, door de stad sfeervoller te maken met zitplaatsen en door kunst in etalages te hangen.
- e. Richt je in de doelgroepbenadering meer op onze oosterburen: dit kan door in te spelen op Duitse feestdagen of door het organiseren van vlooiemarkten. Ook kan worden ingespeeld op het imago van Oldenzaal als Hanzestad.

Deze zaken hebben geleid tot een aantal allianties:

- Nachburgemeester: diverse ondernemers en inwoners.
- Jeugdclub: jeugdraad, Kaliber en Filmhuis.
- Kunst in de etalage & jongeren: jeugdraad en Kide.
- Oldenzaal Hanzestad.
- Jeugdhonk: kunstenaar en jeugdraad.

3. Groene en duurzame binnenstad

Dit thema is gefocust op leefbaarheid en het bereiken van landelijke en provinciale doelstellingen rond duurzaamheid. Het is de ambitie om ook de binnenstad te verduurzamen, waarvoor een aantal acties zijn aangedragen:

- a. Gebruik de bestaande stadssingel om de duurzaamheidsambities te realiseren: dit kan door het vergroenen van de singels en het introduceren van water-, speel- en ontmoetingsplakken.
- b. Stimuleer het gebruik van elektrisch vervoer: dit kan door bevoorrading van winkels en postbezorging met elektrische auto's, het verhogen van het aantal laadpalen en het toegankelijker maken van deelauto's.
- c. Gebruik LED verlichting in de binnenstad.
- d. Stimuleer de reductie van energie: dit kan door het toepassen van zonnepanelen, warmtepompen en zuinige koeltechnieken.
- e. Stimuleer hergebruik van materialen: dit kan door het hergebruiken van materialen bij nieuwe plannen en door ondernemers na te laten denken over papier- en plasticgebruik.

Dit heeft geleid tot de volgende allianties:

- Geveltuintjes: IVN, binnenstadsmanager en diverse ondernemers.
- Tiny forest: IVN, Twents Carmel College en ondernemers.
- Welzijnsommetjes: IVN en Oldenzaal Promotie.
- Vergroening van ondernemers: IVN, jeugdraad en ondernemers.

4. Parkeren en bereikbaarheid

Dit thema is gefocust op bereikbaarheid, waarbij zowel gekeken wordt naar bereikbaarheid per auto als bereikbaarheid per fiets en openbaar vervoer. Hierbij spelen ook zaken als parkeren en fietsstallingen een rol. Vanuit dit thema zijn de volgende acties aanbevolen:

- a. Zorg dat de customer journey goed geregeld is: hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar het optimaliseren van bewegwijzering richting het centrum en parkeerlocaties.
- b. Maak parkeertarieven helder: hierbij kan worden gedacht aan één tarief voor parkeren binnen de ring of het faciliteren van gratis parkeergelegenheden buiten de ring. Ook kan worden gekeken naar achteraf betalen bij parkeerterreinen en parkeergarages.
- c. Experimenteer met een pilot voor gratis parkeren, die kan worden doorgezet door ondernemers: hierbij kan worden gedacht aan een loyaliteitssysteem, puntensysteem of gratis uitrijkaarten verstrekt door ondernemers bij aankopen in hun winkels.
- d. Stimuleer fietsgebruik richting het centrum: hierbij kan worden gedacht aan zaken als duidelijkere, snellere en veiligere fietsroutes naar het centrum en meer en beter bereikbare fietsstallingen. Hiervoor kan worden gekeken naar leegstaande panden.
- e. Onderzoek de wenselijkheid van fietsverboden in bepaalde delen van het centrum: hierbij zijn goede fietsstallingen en handhaving van belang. Een fietsverbod zou kunnen worden ingesteld op piekmomenten van drukte.

Voor dit thema is de volgende alliantie opgezet:

- Parkeren buiten de stad: een mogelijkheid voor een parkeerterrein buiten de stad, waarna bussen of fietsen mensen naar het centrum brengen.

5. Leegstand

Dit thema is gericht op kanslocaties door leegstand in het centrum. Aan dit thema zijn de volgende acties gekoppeld:

- a. Zorg voor budget voor het actueel houden van de pandenbank om overzicht te bieden aan alle partijen.
- b. Houdt één centraal aanspreekpunt aan huurders die zich willen vestigen in Oldenzaal, bijvoorbeeld de binnenstadmanager: hieronder valt ook het versoepelen van regels rond nieuwe concepten door de gemeente.
- c. Geef de werkgroep kanslocaties een formelere rol die zich richt op vernieuwende concepten en acquisitie, met de binnenstadsmanager als trekker.
- d. Laat de binnenstadmanager contact leggen met eigenaren van leegstaande panden voor het afstemmen van branchering en uitstraling: hierbij kan gefocust worden op de synergie tussen planmatige winkelcentra en de historische binnenstad.
- e. Blijf investeren in het transformeren van panden naar woningen: ook kan hierbij worden gekeken naar het stimuleren van centrumwaardige winkels naar de binnenstad

Voor dit thema zijn geen allianties gesmeed.

Om de acties vorm te geven zijn de volgende aanbevelingen gedaan richting het opstellen van de uitvoeringsagenda:

1. Stimuleer de allianties die zijn gesmeed, door ruimte te maken voor een stimuleringsbijdrage zonder te veel voorwaarden.
2. Onderzoek als gemeente mogelijkheden voor het versoepelen van regelgeving.
3. Continueer en verstevig de positie van de binnenstadsmanager, werk verder aan de profielen voor Oldenzaal en koppel deze aan een communicatieboodschap.
4. Richt je ook op Duitse bezoekers en leg het verband met de digitale Hanzestad.
5. Maak een bereikbaarheidsplan voor de binnenstad en durf hierin keuzes te maken.
6. Houd de energie vast die er nu is met een digitaal platform.
7. Zorg voor een eenduidige samenwerking in de stad waarin duidelijk is welk verband welke rol heeft in de binnenstad.

Na het vaststellen van het plan in de gemeenteraad is er een uitvoeringsagenda opgezet.⁹ In de uitvoeringsagenda worden de aanbevelingen en allianties uit het plan Boeskoolhart gebundeld. Hieraan is een planning gekoppeld voor 2019 en 2020. In de uitvoeringsagenda is ook opgenomen welke partners betrokken zijn bij de verschillende acties. De uitvoeringsagenda wordt gekarakteriseerd als 'dynamisch', zodat acties aan de agenda kunnen worden toegevoegd of van de agenda af kunnen worden gehaald.¹⁰

2.1.3. Plan 2021

Naast de acties die worden ontplooid is ook de samenwerking gedurende de looptijd van het plan verder opgebouwd. In 2020 is dan ook besloten om de budgetten voor de ontwikkeling van de binnenstad, alsmede budgetten voor promotie en marketing, onder te brengen bij Oldenzaal Promotie.¹¹ Uit de evaluatie van het binnenstadsplan in maart 2021 (zie voor de resultaten paragraaf 4.1 en bijlage 1) komt naar voren dat de uitvoeringsagenda grotendeels voltooid is en dat nieuwe initiatieven vooral vanuit Oldenzaal Promotie en de gemeente komen.¹² Er is dan ook besloten om de overgebleven acties vanuit de uitvoeringsagenda (zoals activiteiten voor de jeugd, de digitale Oldenzaalpas, het doorontwikkelen van het marketingplan en het in kaart brengen van de doelgroepen) onder te brengen in een nieuw plan: Plan 2021.¹³ Dit plan is opgesteld door Oldenzaal Promotie en is voorgelegd (maar niet vastgesteld) in het college. Op basis van het plan heeft het college besloten tot het verstrekken van (tijdelijk) meer subsidie.¹⁴ Er is in interviews aangegeven dat dit plan ook is gepresenteerd in de raad. Uit interviews komt daarnaast naar voren dat andere doelen uit het binnenstadsplan – bijvoorbeeld rond mobiliteit – worden verwerkt in andere visie- en beleidsstukken. De doelen rond bereikbaarheid en parkeren zijn bijvoorbeeld opgenomen in de mobiliteitsvisie.

⁹ Uitvoeringsagenda Binnenstad Oldenzaal 2019-2020, d.d. 24 september 2019

¹⁰ Collegeadvies 'Binnenstadsplan Oldenzaal', d.d. 25 juli 2019

¹¹ Raadsmemo 'uitvoeringsagenda binnenstad Oldenzaal', d.d. 30 maart 2021

¹² Raadsmemo 'uitvoeringsagenda binnenstad Oldenzaal', d.d. 30 maart 2021

¹³ Raadsmemo 'uitvoeringsagenda binnenstad Oldenzaal', d.d. 30 maart 2021

¹⁴ Collegebesluit 'plan Oldenzaal Promotie', d.d. 13 oktober 2020

De ambitie vanuit het Plan 2021 is om "Oldenzaal te herstellen naar het euregionale economische centrum van Noordoost Twente".

Hierbij zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:¹⁵

- Toename aantal bezoekers.
- Toename aantal bestedingen.
- Toename aantal overnachtingen.
- Positieve waardering.
- Groei werkgelegenheid.

In het plan wordt aangegeven dat deze doelstellingen pas kunnen worden behaald op het moment dat Oldenzaal eenduidig kan worden neergezet in de marketing. Hiervoor is het nodig om de kennis (de doelgroep weet wat Oldenzaal te bieden heeft), houding (de doelgroep vindt Oldenzaal een aantrekkelijke locatie voor een dagje uit of een verblijf) en gedrag (de doelgroep bezoekt Oldenzaal en praat positief over het aanbod) te verbeteren.

Om dit te bereiken zijn er per taak van Oldenzaal Promotie doelstellingen geformuleerd:¹⁶

- Tourist Info:
 - 20% meer traffic op www.uitinoldenzaal.nl, waarvan 50% Duits.
 - 2.000 extra volgers op de Facebookpagina.
 - Ontwikkeling van twee nieuwe themamarkten.
 - 15% meer Duitse bezoekers.
 - Platform voor de digitale Oldenzaal Pas.
- Binnenstadmanagement:
 - Eén uniform beleid ten aanzien van openingstijden en koopmomenten.
 - Daling van 5% van de huidige 22% leegstand.
 - 75% van centrumwinkels doet mee aan acties.
 - Visie voor detailhandel is gereed.
 - Alle leegstaande etalages aangekleed.
- Marketing:
 - Directe vindbaarheid van Oldenzaal gerelateerde zoekopdrachten door SEO¹⁷ optimalisatie.
 - Ingerichte datasets voor het ophalen, analyseren en presenteren van resultaten.
 - 300.000 nieuwe unieke bezoekers voor www.uitinoldenzaal.nl door Adwords-campagne.
 - 5.000 leden voor mailinglist.
 - Realisatie van vier themacampagnes.
- Evenementencoördinatie:
 - Centrale coördinatie van evenementen, gepresenteerd in één duidelijke agenda.

¹⁵ Plan 2021 Oldenzaal Promotie, d.d. september 2020

¹⁶ Plan 2021 Oldenzaal Promotie, d.d. september 2020

¹⁷ SEO: search engine optimisation: Activiteiten om ervoor te zorgen dat een webpagina hoger komt te staan in de lijst van resultaten bij een zoekopdracht

Hieruit komen de volgende acties voort:¹⁸

- Tourist Info:
 - Productontwikkeling gericht op doelgroep.
 - Moderniseren van souvenirs en inrichten van winkel.
 - Verbeteren van de euregionale toeristenstroom.
 - Digiborden opstarten.
 - Promotieel pakket uitbreiden en intensivering van verspreidingsgebied.
 - Camping in het centrum van Oldenzaal.
 - Voorjaarsmarkt.
- Binnenstadmanagement:
 - Periodiek overleg van vastgoedeigenaren.
 - Inrichten overlegstructuur met gemeente, ondernemers en vastgoed.
 - Bijdrage aan visie detailhandel.
 - Verbeteren van de uniformiteit van de binnenstad.
 - Opstarten van BusinessClub.
 - Aankleden van leegstaande etalages.
 - Meer sfeer in de straten; aankleding, versiering en activiteiten.
 - Workshops en trainingen.
 - Twee mystery guests.
- Marketing:
 - SEO optimalisatie.
 - Website optimaliseren; online platform bouwen.
 - Data inrichten.
 - Mailingsystematiek inrichten
 - Contentkalender.
 - Doelgroep-analyse.
 - Ambassadeurs benoemen en begeleiden.
 - Zes campagnes.
- Evenementencoördinatie:
 - Maken van toolbox voor evenementenorganisaties.
 - Centrale agenda voor evenementen.
 - Bieden van ondersteuning en advies.

2.1.4. Ambitieplan 2030

In het ambitieplan voor 2030 – waarvan het eerste concept nu wordt opgesteld – wordt een nieuwe ambitie geformuleerd: “ervoor zorgen dat elke bezoeker aan Oldenzaal de gastvrijheid en sfeer van de stad kan voelen.”.¹⁹ Dit plan wordt opgesteld door Oldenzaal Promotie.

Er zijn hierbij vier doelstellingen geformuleerd:

- Omzet van 77 miljoen naar 80 miljoen.
- Bezoekersaantallen van 26.300 naar 32.000.
- Een hogere klanttevredenheid van 8+.
- De samenwerking als basis: besluitvorming in de stadsstructuur.

¹⁸ Plan 2021 Oldenzaal Promotie, d.d. september 2020

¹⁹ Ambitieplan 2030, Oldenzaal Promotie

Deze doelstellingen dienen te worden behaald via drie werkgroepen:²⁰

- Infra: het overbrengen van gastvrijheid; duidelijk maken waar geparkeerd kan worden; overbrengen hoe de binnenstad bereikt kan worden; overbrengen hoe de binnenstad in elkaar zit.
- Beleving: het creëren van een onuitwisbare beleving; straten mooi aankleden; een diepere laag van gastvrijheid aanboren; Oldenzaal inrichten als één warenhuis; verbondenheid tussen ondernemers en zorgen voor het aanbod dat de bezoeker verlangt.
- Ondernemen: organiseren dat meer ondernemers zich welkom voelen in de stad; organiseren dat bestaande ondernemers zich welkom blijven voelen.

Het realiseren van de doelstellingen gebeurt vanuit:²¹

- Het samenwerken in een duidelijke structuur, zonder afsplitsingen en subgroepen.
- Het inrichten van de werkgroepen die een onderwerp bij de kop pakken.
- Het besef dat dit een meerjarig plan is, dat een constante inzet van mensen en middelen nodig heeft.

2.2. Analyse

De doelstellingen zijn beperkt SMART geformuleerd. Zo zijn er doelen geformuleerd als 'zorg voor een passend aanbod voor jongeren' en 'maak het bezoek aan het centrum een ervaring'. Het is relatief lastig om deze doelen meetbaar te maken om inzichtelijk te maken in welke mate de doelen zijn bereikt. Betrokkenen typeren daarnaast de doelstellingen – vooral in het plan Boeskoolhart – als relatief 'abstract' waardoor het lastig wordt om inzichtelijk te maken wat er precies bereikt dient te worden. Zo is de centrale ambitie van revitalisering niet geconcretiseerd of geoperationaliseerd. Hierdoor kan lastig worden bepaald in welke mate is bijgedragen aan de revitalisering. Hier zijn bijvoorbeeld geen indicatoren of streefniveaus voor opgezet die gemonitord kunnen worden.

De doelstellingen uit het Plan 2021 zijn in grote mate wel SMART geformuleerd, maar door de abstractheid van de centrale ambitie – revitalisering van de binnenstad – blijft de verbinding tussen doelstelling en ambitie onvoldoende inzichtelijk.

De ambities en doelstellingen zijn door de jaren heen sterk veranderd. Het originele plan Boeskoolhart – en het Masterplan Binnenstad dat hieraan ten grondslag ligt – is vooral gefocust op het revitaliseren van de binnenstad via een aantal thema's als ondernemerschap, sfeer en bereikbaarheid. De latere plannen – Plan 2021 en het Ambitieplan 2030 – zijn aan de andere kant vooral gericht op het economische aspect van revitalisering. De doelstellingen van deze plannen zijn dan ook vooral gericht op het aantal bezoekers en de hoogte van de gegenereerde omzet. Hoewel deze plannen van andere aard zijn – ze zijn beide opgesteld door Oldenzaal Promotie – laat dit onverlet dat de verhouding tussen de plannen onduidelijker wordt en het onduidelijker wordt welk plan leidend is voor de binnenstad.

Uit interviews komt naar voren dat deze veranderingen in de doelstellingen er daarnaast voor kunnen zorgen dat de uiteindelijke ambitie voor de binnenstad uit het zicht kan worden verloren. Dit wordt versterkt door de weinige verwijzingen naar het Boeskoolhartplan in andere visies – zoals de mobiliteitsvisie – waarin doelstellingen voor de binnenstad zijn overgenomen. Vooral voor de raad kan het verloop in plannen ervoor zorgen dat de ambitie voor de binnenstad uit het zicht raakt. Hoewel is aangegeven dat het plan wel is gepresenteerd in de raad, is niet te zien dat het plan expliciet is geagendeerd of besproken in de raad. Zie hiervoor ook hoofdstuk 5.

²⁰ Ambitieplan 2030, Oldenzaal Promotie

²¹ Ambitieplan 2030, Oldenzaal Promotie

Een voorbeeld van het verloop van plannen is de wijziging in de ambitie voor een compacte binnenstad. Betrokkenen vanuit de gemeente geven aan dat de binnenstad compact dient te zijn – met transformaties naar woningen –, terwijl andere betrokkenen ook voordelen zien in het aantrekken van ondernemers van buiten de binnenstad. De vraag is hierbij of het loslaten van de ambitie voor de compacte binnenstad in het Plan 2021 een bewuste keuze is geweest. De vraag is daarnaast of de compacte binnenstad ergens anders wel terugkomt als ambitie – en hoe dit vervolgens in verhouding staat met de plannen uit Plan 2021. Betrokkenen missen dan ook een gezamenlijke gedragen agenda waarin scherp is verwoord wat er gedaan en bereikt dient te worden in de binnenstad, op alle thema's van de binnenstad.

2.3. Toetsing aan het normenkader – waarom wordt samengewerkt?

Groen: aan de vastgestelde norm is geheel voldaan

Oranje: aan de vastgestelde norm is gedeeltelijk voldaan

Rood: aan de vastgestelde norm is niet voldaan

Aspect	Norm
Waarom wordt samengewerkt?	1. De ambities van het binnenstadsplan zijn helder en concreet geformuleerd. 2. De doelen van het binnenstadsplan vloeien duidelijk voort uit de ambities en zijn concreet en meetbaar geformuleerd.

De ambities van het binnenstadsplan vormen een abstract punt op de horizon – de revitalisering van de binnenstad. Hieraan dragen vier aspecten bij: bereikbaarheid, demografie, ruimtelijke kwaliteit en voorzieningenaanbod. In het Plan 2021 is de ambitie concreter – Oldenzaal als euregionaal economisch centrum van Noordoost Twente – waaraan vijf concrete thema's en doelstellingen zijn gekoppeld. Plan 2021 heeft een ander karakter dan het binnenstadsplan – aangezien dit plan door één stakeholder is opgesteld in plaats van in co-creatie – maar dit plan is alsnog het enige plan dat op dit moment expliciet is gericht op de binnenstad. Het is echter nog onvoldoende inzichtelijk op welke wijze de ambities van Plan 2021 zich verhouden tot de ambities die zijn geformuleerd voor het binnenstadsplan. Dit heeft tot gevolg dat de gezamenlijke stip op de horizon nog wordt gemist. Hiermee is aan de eerste norm niet voldaan.

De doelen uit het Plan 2021 zijn grotendeels concreet en meetbaar geformuleerd, maar onvoldoende is inzichtelijk gemaakt hoe deze doelen zich verhouden tot de centrale ambitie (revitalisering) en de aspecten (bereikbaarheid, demografie, ruimtelijke kwaliteit en voorzieningenaanbod) die ten grondslag lagen aan het originele plan Boeskoolhart. Hiermee is aan de tweede norm niet voldaan.

3. Hoe wordt samengewerkt?

3.1. Beschrijving

3.1.1. Structuur van de samenwerking

Samenwerking in het binnenstadsplan

De structuur van de binnenstad is door de jaren heen veranderd. Voorafgaand aan het binnenstadsplan waren de partners los georganiseerd in verbanden als SOBO of MKB. Sinds het begin van de samenwerking zijn de partners verenigd in de Stadsnoabers. Dit is een verband van onder andere vastgoedondernemers; horecaondernemers, cultuurinstellingen, retailondernemers, Stichting Ondernemersfonds Binnenstad Oldenzaal (SOBO), Tourist Info (later Oldenzaal Promotie), MKB, WBO Wonen en gemeente Oldenzaal. Dit samenwerkingsverband staat centraal bij de realisatie van het plan Boeskoolhart en bij de latere plannen.

Tourist Info is gedurende de uitvoering van het plan Boeskoolhart verder ontwikkeld tot Oldenzaal Promotie, met daarbij vier taken: binnenstadmanagement, Tourist Info, evenementencoördinatie en marketing. In een convenant tussen Oldenzaal Promotie en SOBO uit november 2020 is opgenomen dat de financiën van SOBO (reclamebelasting) naar Oldenzaal Promotie wordt overgedragen.²²

Bij de start van het plan Boeskoolhart zijn er daarnaast allianties gevormd tussen de verschillende partners (zie ook paragraaf 2.1) om specifieke doelen te realiseren. Uit interviews komt naar voren dat de allianties niet terugkomen bij het Plan 2021.

De gemeente heeft zichzelf in het coalitieakkoord gepresenteerd als één van de partners in de binnenstad. In het uitvoeringsprogramma dat hoort bij het plan Boeskoolhart is opgenomen welke partners een rol spelen bij de verschillende acties. Voor de acties rond het thema bereikbaarheid en parkeren is de volgende verdeling gemaakt:²³

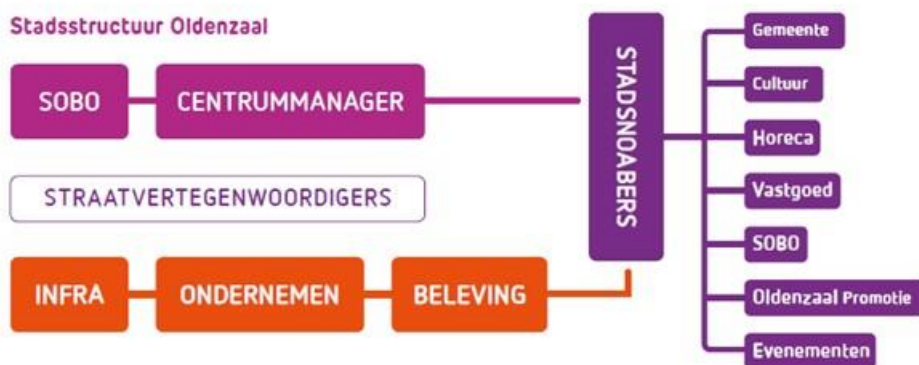
ACTIE	WIE	Trekker	WANNEER
1. Parkeren - Parkeren en parkeertarieven moeten voor alle bezoekers helder en eenduidig zijn. Neem het onderscheid in zones weg binnen de ring en werk daar met een eenduidig tarief. - Overal achteraf parkeren mogelijk maken - Kijk of het mogelijk is om voor werknemers en ondernemers gratis parkeerfaciliteiten buiten de centrumring te realiseren. Bezoekers mogen hier ook gebruik van maken. - Mogelijkheid bekijken voor een groot parkeerterrein buiten de stad. Bussen en/of fietsen brengen mensen dan naar het centrum - Pilot padkruis. Een door de gemeente aangelegde (in tijd gelimiteerde) pilot van geregeld is. Dat betekent dat de bewegwijzering naar het centrum voor automobilisten, treinreizigers, fietsers en wandelaars vanuit alle windrichtingen geoptimaliseerd moet worden. Deze moet helder, eenduidig en goed zichtbaar zijn. Aandachtspunten: parkeerlocatie, parkeerlocaties, bewaakte en onbewaakte fietsstallingen, route station naar het centrum, routing in het centrum omdat er geen duidelijk rondje is.	Gemeente, ondernemers, bewoners	Gemeente	Najaar 2019 – voorjaar 2020
3. Oldenzaal fietsvriendelijk maken - Routes naar het centrum nog fietsvriendelijker, duidelijker, sneller en veiliger maken - Bewaakte en onbewaakte fietsstallingen op logische en strategische locaties maken - Bewegwijzering naar fietsstallingen verbeteren - Onderzoek fietsvrij maken van de Grootestraat en de Steenstraat	Gemeente, Oldenzaal Promotie, Regio Twente	Gemeente	2020

²² Convenant binnenstad Oldenzaal, d.d. november 2020

²³ Uitvoeringsagenda binnenstad Oldenzaal, d.d. 24 september 2019

Gedurende de samenwerking in de binnenstad heeft de structuur verder vorm gekregen. Zo zijn er werkgroepen ingericht – rond ondernemen, beleven en infra – waarin gemeente, ondernemers en Oldenzaal Promotie zijn vertegenwoordigd. Ook de Stadsnoabers spelen een centrale rol, in samenwerking met SOBO, een de centrummanager (vanuit Oldenzaal Promotie). Deze structuur – die ingezet wordt voor de realisatie van Plan 2021 en het Ambitieplan 2030 – kan als volgt worden weergegeven:²⁴

In het ambitieplan wordt aangegeven dat de werkgroepen (infra, beleving en ondernemen) strategische vraagstukken voor de binnenstad gaan uitwerken.²⁵ Deze worden vervolgens door de Stadsnoabers uitgewerkt tot acties. De rol van de gemeente zit hierbij vooral op het verlenen van budget, het faciliteren van de uitvoering en het realiseren van een gezond ondernemersklimaat (in samenwerking met de ondernemers). Daarnaast is vastgelegd dat de gemeente en gemeenteraad de plannen te zien krijgen, maar dat de besluitvorming is geborgd in de stadsstructuur.²⁶

Samenwerking binnen de gemeente

Binnen de gemeente heeft de interne samenwerking ook een verandingslag doorgemaakt. Zo was de interne samenwerking aan het begin van het binnenstadsplan nog nauwelijks georganiseerd. Nu is er een interne werkgroep opgezet waarin verschillende ambtenaren – die ook zitting hebben in de werkgroepen beleving, ondernemen en infra – zijn vertegenwoordigd. Uit interviews komt naar voren dat deze ambtenaren ook optreden als ambassadeurs binnen hun werkveld in de werkgroepen. Naast de interne werkgroep heeft de gemeente ook een procesmanager die stuurt op het proces van de samenwerking. Daarnaast is er ook een ambtelijk opdrachtgever aangesteld die de schakel vormt tussen de procesmanager en het college.

3.1.2. Middelen

Gemeentelijke middelen

De gemeente heeft – naast de rol in de uitvoering – ook een rol gedefinieerd in de uitvoeringsagenda rond het stimuleren van acties door middel van stimuleringsbijdragen. In de uitvoeringsagenda is dan ook opgenomen “maak ruimte voor deze stimuleringsbijdrage en verbindt daar, behalve het doel van de alliantie, niet te veel voorwaarden aan. Beleg de toewijzing van de stimulering binnen de stad [bijvoorbeeld bij] de Stadsnoabers, waar de gemeente een onderdeel van is, en laat deze doorslaggevend zijn of een alliantie [of] initiatief in aanmerking komt voor een stimuleringsbijdrage”.²⁷ De gemeente heeft hiervoor in 2018 budget vrijgemaakt in de derde bestuursrapportage.

²⁴ Ambitieplan 2030, Oldenzaal Promotie

²⁵ Ambitieplan 2030, Oldenzaal Promotie

²⁶ Ambitieplan 2030, Oldenzaal Promotie

²⁷ Uitvoeringsagenda binnenstad Oldenzaal, d.d. 24 september 2019

Na het opstellen van Plan 2021 heeft Oldenzaal Promotie eenmalig incidenteel subsidie ontvangen vanuit de gemeente. Deze subsidie omvat zowel de taken rond binnenstadsmanagement, marketing, Tourist Info als evenementencoördinatie.²⁸ Daarnaast – sinds het sluiten van het convenant – beheert Oldenzaal Promotie ook de opbrengsten uit de reclamebelasting. Sinds de kadernota 2022 ontvangt Oldenzaal Promotie structureel subsidie voor haar taken in de binnenstad. Dit is € 40.000 structureel voor binnenstadmanagement, ruim € 85.000 structureel voor Tourist Info (waarvan €10.000 voor evenementencoördinatie) en budget voor promotie en marketing, te beginnen met € 130.000 in 2022.

Voor het budget van promotie en marketing is een staffeling²⁹ aangebracht, waarbij het budget afneemt tot € 70.000 in 2026. Voor de taak evenementencoördinatie is nog geen structurele subsidie opgenomen; dit gebeurt na het vaststellen van het nieuwe evenementenbeleid.³⁰

Daarnaast stelt de gemeente ook budget beschikbaar voor vastgoed en de aanpak van leegstand in de binnenstad – één van de thema's uit het plan Boeskoolhart. Hiervoor is € 30.000 structurele subsidie beschikbaar gesteld.³¹

Oldenzaal Promotie ontvangt naast de gemeentelijke subsidies ook de reclamebelastingen vanuit SOBO. Dit gaat om een bedrag van € 120.000, structureel. Daarnaast worden per activiteit middelen gezocht bij de verschillende partners in de binnenstad.

Begroting Oldenzaal Promotie

In het Plan 2021 is de volgende begroting opgenomen om de activiteiten uit te kunnen voeren:

²⁸ Programmabegroting 2022

²⁹ Een staffeling is het bieden van korting bij hogere afname, bijvoorbeeld 'product X kost €10 per stuk bij 5 stuks en €8 per stuk bij 10 stuks'. De hoeveelheid subsidie die Oldenzaal Promotie ontvangt van de gemeente is in dit geval niet afhankelijk van de afname van diensten door de gemeente, maar door de verwachting dat er een verdienmodel kan worden ontwikkeld rondom reclame en digitale informatieschermen. Bij meer opbrengsten door dit verdienmodel ontvangt Oldenzaal Promotie minder subsidie.

³⁰ Programmabegroting 2022

³¹ Programmabegroting 2022

Meerjaren begroting					
	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven					
personeel (incl deel marketing personeel)	217	220	224	227	230
huur	18	18	18	18	20
algemene kosten	30	31	32	34	35
marketing	150	120	120	120	120
promotie binnenstad	120	120	120	120	120
kosten inzet middelen (o.a. cadeaubonnen)	0	10	10	10	10
kosten binnenstadsmanagement	50	50	50	50	50
Totaal	585	569	574	579	585
Inkomsten					
advertentie inkomsten (incl digiborden)	47	53	60	60	60
subsidie gemeente tbv Tourist Info	85	85	85	85	85
winkel	50	52	55	55	56
Sobo gelden	120	120	120	120	120
lidmaatschappen Tourist Info	27	27	30	30	32
bijdrage ondernemers buiten centrum	15	20	40	60	80
vergoeding gemeente binnenstadsmanagement	50	50	50	50	50
marketing subsidie gemeente	150	139	103	86	62
opbrengsten Oldenzaal Pas	0	1	3	6	8
opbrengsten Cadeaubon	0	20	25	25	30
Totaal	544	567	571	577	583
resultaat	-41	2	3	2	2

3.1.3. Monitoring

Het binnenstadsplan is gemonitord middels kwartaalsessies waarbij de raad geïnformeerd werd over de binnenstad van Oldenzaal – breder dan alleen het binnenstadsplan. In de kwartaalsessies kreeg de raad te horen welke acties er zijn ondernomen in de binnenstad. Daarnaast is door middel van de planning-en-controlcyclus gerapporteerd over de acties die zijn uitgevoerd. Ten slotte is er in maart 2021 een evaluatie uitgevoerd naar het binnenstadsplan. In deze evaluatie zijn de resultaten gepresenteerd (zie hiervoor ook bijlage 1) en werd de raad geadviseerd over de toekomst van het binnenstadsplan. Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat de overgebleven acties uit het binnenstadsplan konden worden ondergebracht bij Oldenzaal Promotie.³²

Na de overdracht van een aantal binnenstadtaken naar Oldenzaal Promotie wordt op een andere manier gemonitord. Met Oldenzaal Promotie zijn prestatieafspraken gemaakt. Oldenzaal Promotie dient bij te dragen aan het verbeteren van het (vrijtijds-)economische klimaat. Onder andere door:³³

- Toename aantal bezoekers.
- Toename aantal bestedingen.
- Toename aantal overnachtingen.
- Positieve waardering.
- Groei werkgelegenheid.
- Verlengen verblijfsduur in stad.
- Toename herhalingsbezoek.

³² Evaluatie binnenstad, d.d. april 2021.

³³ Voortgangsrapportage tot juni 2021

Onderdeel van deze afspraken is een halfjaarlijkse rapportage over de voortgang van de activiteiten. Deze wordt gedeeld met de raad, het college en de partners in de binnenstad. De laatste rapportage is tot juni 2021 (besproken in de raad op 6 december 2021), de volgende rapportage wordt gepresenteerd bij de jaarstukken.

Naast de halfjaarlijkse rapportages worden de resultaten sinds 2021 ook gemonitord via een binnenstadsmonitor. Deze monitor houdt cijfers bij rond een aantal kernindicatoren: aantal bezoekers, aantal winkels in de detailhandel, aantal horecavestigingen, aantal leegstaande panden, aantal werkzame personen en het aantal inwoners.³⁴

3.2. Analyse

Ten tijde van het binnenstadsplan is in de uitvoeringsagenda per actie aangegeven welke partners betrokken zijn bij de realisatie. Echter, hier is verder geen rolverdeling voor gemaakt. Uit interviews komt naar voren dat dit ervoor zorgde dat partners nog vooral naar de gemeente keken en later Oldenzaal Promotie voor initiatieven, en voor de uitvoering van de plannen. Bij het binnenstadsplan heeft de gemeente echter wel vastgelegd dat zij optreedt als partner en niet als trekker van de plannen.

Gelijktijdig met de ontwikkeling van Plan 2021 is de samenwerking verder opgezet in een samenwerkingsstructuur, de stadsstructuur. Betrokkenen stellen dat de samenwerking hierdoor is verbeterd. De samenwerkingsstructuur wordt dan ook gezien als het belangrijkste resultaat van Plan 2021. Echter, in Plan 2021 is geen rolverdeling vastgelegd voor de realisatie van de acties. Een dergelijke rolverdeling is echter wel van belang wanneer de gemeente zich opstelt als partner. Hoewel in het ambitieplan 2030 de stadsstructuur verder is uitgewerkt, wordt aangegeven dat nog vooral naar de gemeente moet worden gekeken voor budget, gelet op de coronacrisis. Op dit moment bestaat daarmee alsnog het risico dat de gemeente zich op dient te stellen als (financiële) trekker om de acties te realiseren.

Daarnaast is in de verschillende plannen een expliciete rol weggelegd voor de vastgoedeigenaren voor het uitvoeren van verschillende plannen, zoals rond de ontwikkeling van het Singelpark, de aanlichting van panden of het Kunststraatje. Uit interviews komt naar voren dat deze groep nog nauwelijks georganiseerd is. Eventuele bijdrage van vastgoedeigenaren – bijvoorbeeld rond leegstand of het aankleden/opknappen van panden – is daarmee niet geborgd. Dit kan ervoor zorgen dat realisatie van de acties wordt belemmerd. Daarnaast is het door het uitblijven van de organisatie van vastgoedeigenaren ook lastig om ervoor te zorgen dat deze groep investeert in de acties voor de binnenstad.

Uit interviews komt daarnaast naar voren dat er binnen de ambtelijke organisatie nog niet expliciet integraal wordt gewerkt. Hoewel er een brede werkgroep is opgesteld met ambtenaren uit verschillende domeinen, werkt dit volgens betrokkenen nog onvoldoende door in de rest van de organisatie. De beperkte integrale samenwerking is bijvoorbeeld te zien bij de ontwikkeling van woningen in het oude postkantoor. Binnenstadspartners geven hierbij aan dat zij zich onvoldoende betrokken hebben gevoeld bij dit project, al is het project wel van invloed op de inrichting van de binnenstad. Een sterkere integrale benadering van de binnenstad door de gemeentelijke organisatie is van belang om de samenwerkingsstructuur optimaal te benutten voor de ontwikkeling van de binnenstad.

Oldenzaal Promotie krijgt vanaf 2022 een structurele subsidie, na eerst incidentele subsidie te hebben ontvangen. Daarnaast ontvangt Oldenzaal Promotie ook reclame-inkomsten middels de reclamebelasting. De begroting is echter nog niet sluitend. Voor financiering kan ook gekeken worden naar partners, zoals ondernemers, maar zij zien na twee jaar corona weinig mogelijkheden om te investeren in de binnenstad. Betrokkenen zien wel mogelijkheden voor investeringen vanuit vastgoedeigenaren, maar doordat deze groep niet is georganiseerd, investeert deze groep ook

³⁴ Binnenstadsmonitor Oldenzaal, <https://www.binnenstadsmonitoroldenzaal.nl/>. Laatst geraadpleegd op 10 mei 2022.

niet in de acties. Het is dan ook de vraag of de huidige financiering en investeringen voor de binnenstad voldoende zijn om de acties te realiseren. Voor het ambitieplan is nog geen begroting of actieprogramma opgenomen.

De monitoring van het binnenstadsplan vindt plaats door middel van kwartaalsessies. Er wordt hierin echter onvoldoende inzichtelijk gemaakt hoe de doelstellingen bijdragen aan de ambities voor de binnenstad. Dit is ook het gevolg van het feit dat de doelen in het binnenstadsplan beperkt SMART en meetbaar zijn geformuleerd. Daarnaast is ook het doel – revitalisering – niet geconcretiseerd of geoperationaliseerd. Het bepalen van de bijdrage aan revitalisering door het binnenstadsplan is hierdoor lastig te bepalen. Het Plan 2021 wordt gemonitord middels voortgangsrapportages, maar ook deze voortgangsrapportages leggen onvoldoende een link tussen de acties en de doelen voor de binnenstad. Daarnaast worden zijn de resultaten in de voortgangsrapportages minder inzichtelijk omdat de acties uit het Plan 2021 weinig SMART zijn geformuleerd, al zijn de doelen dat wel. De mate waarin de acties geleid hebben tot de gewenste resultaten is hiermee lastig te monitoren.

Daarnaast maakt de gemeente gebruik van een binnenstadsmonitor om de doelen van Plan 2021 te meten. Deze monitor kijkt onder andere naar de leegstand van panden en bezoekersaantallen. In deze monitor worden echter niet alle doelen (zoals het waarderingscijfer of de omzetcijfers) meegenomen. Niet alle doelen kunnen dus worden gemonitord met de voortgangsrapportage en de binnenstadsmonitor

3.3. Toetsing aan het normenkader – hoe wordt samengewerkt?

Groen: aan de vastgestelde norm is geheel voldaan

Oranje: aan de vastgestelde norm is gedeeltelijk voldaan

Rood: aan de vastgestelde norm is niet voldaan

Aspect	Norm
Hoe wordt samengewerkt?	1. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over de rol van de gemeente en de partners bij de realisatie van de doelen. 2. Er zijn voldoende mensen en middelen beschikbaar voor de realisatie van het binnenstadsplan. 3. De inzet van mensen en middelen is doelmatig en doeltreffend. 4. Het plan wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld of aangepast.

De samenwerkingsstructuur is door de jaren heen sterk verbeterd. Dit wordt door betrokkenen alom gezien als het belangrijkste resultaat van de samenwerking. De samenwerkingsstructuur heeft ervoor gezorgd dat men minder kijkt naar de gemeente en Oldenzaal Promotie voor initiatieven en doelrealisatie, en dat binnenstadspartners structureel betrokken zijn via de werkgroepen.

In de structuur zijn een aantal rollen vastgelegd, maar de aanhaking van de vastgoedeigenaren is tot op heden niet gerealiseerd. Daarnaast geeft de ambtelijke organisatie ook aan dat inwoners niet vertegenwoordigd zijn in de stadsstructuur. Hierbij wordt aangegeven dat hier het gesprek wel over plaatsvindt, maar dat de vertegenwoordiging van inwoners nog lastig vorm te geven is. Hiermee is aan de eerste norm gedeeltelijk voldaan.

Er zijn middelen en mensen beschikbaar gesteld voor de uitvoering – via de structurele subsidies van de gemeente en de reclame-inkomsten – maar dit is nog onvoldoende om de meerjarenbegroting van Oldenzaal Promotie te dekken. Betrokkenen beleven de middelen dan ook nog als (te) schaars om de acties te kunnen realiseren. Daarnaast blijkt uit interviews dat het lastig is om andere partners te laten investeren in de acties, zoals ondernemers – vanwege corona –

en vastgoedeigenaren – vanwege het uitblijven van de organisatie van deze groep. De realisatie van de doelen uit het binnenstadsplan kan hierdoor worden gelimiteerd. Hiermee is aan de tweede norm gedeeltelijk voldaan.

Door de beleefde schaarse middelen en de weinige afspraken over de realisatie kan de doeltreffendheid en doelmatigheid van de realisatie afnemen. Hierdoor is aan de derde norm gedeeltelijk voldaan.

Het plan Boeskoolhart is periodiek geëvalueerd middels de kwartaalsessies, voortgangsrapportages, P&C-stukken en de binnenstadsmonitor. Hierbij is het mogelijk geweest om projecten aan de agenda toe te voegen of van de agenda af te halen. Voor het Plan 2021 heeft deze periodieke evaluatie nog niet plaatsgevonden aangezien deze vorig jaar is gestart. Hiermee is aan de vierde norm geheel voldaan.

4. Wat levert de samenwerking op?

4.1. Beschrijving

Er is tweemaal – in een rapportage – gerapporteerd over de resultaten in de binnenstad: bij de evaluatie van het plan Boeskoolhart in maart 2021 en bij de voortgangsrapportage tot juni 2021. Aanvullend hierop zijn de voortgang van een aantal acties ook besproken in de kwartaalsessies.

4.1.1. Resultaten: plan Boeskoolhart

In maart 2021 is de evaluatie uitgevoerd naar het plan Boeskoolhart. Hierbij is ook gekeken naar de uitvoering van de acties uit het binnenstadsplan. Er wordt onder andere gekeken naar de actie die moet worden uitgevoerd en de status hiervan.³⁵ Ook wordt aangegeven welke partners verantwoordelijk zijn voor de acties. De volledige tabel met resultaten is opgenomen in bijlage 1. Hieronder wordt als voorbeeld weergegeven wat de resultaten zijn van het thema bereikbaarheid en parkeren.

Legenda

Groen: de actie is uitgevoerd of geïmplementeerd

Geel: de actie is opgestart of loopt

Blauw: de actie is nieuw/nog niet opgestart

Rood: de actie wordt door omstandigheden niet uitgevoerd

Actie 1	Wat	Parkeren
		• Parkeren en parkeertarieven moeten voor alle bezoekers helder en eenduidig zijn. Neem het onderscheid in zones weg binnen de ring en werk daar met een eenduidig tarief. • Overall achteraf parkeren mogelijk maken. • Kijk of het mogelijk is om voor werknemers en ondernemers gratis parkeerfaciliteiten buiten de centrumring te realiseren. Bezoekers mogen hier ook gebruik van maken. • Mogelijkheid bekijken voor een groot parkeerterrein buiten de stad. Bussen en/of fietsen brengen mensen dan naar het centrum. • Pilot parkeren. Een door de gemeente gefinancierde (in tijd gelimiteerde) pilot van een half jaar om aan te tonen of gratis (bijv. eerste uur of eerste twee uur) parkeren helpt om de bezoekduur te verlengen en de bestedingen te verhogen. Als de pilot succesvol is en de ondernemers de voordelen ervaren, dan zouden ondernemers ook bereid moeten zijn de pilot voort te zetten op eigen kosten. Dat kan bijv. via een bijdrage in een 'gratis-parkeren-fonds' of door een loyaliteitssysteem of gratis uitrijdkaarten. • Een onderzoek naar de bewegwijzering in de binnenstad.

³⁵ Raadsmemo 'uitvoeringsagenda binnenstad Oldenzaal', d.d. 30 maart 2021

	Status	GEREED In juni 2019 is de kadernota parkeren ingevoerd. In de kadernota zijn een aantal zaken geregeld. • In de kadernota zijn nieuwe kaders gemaakt voor parkeren en parkeertarieven. Die worden per 1 januari 2021 ingevoerd. • Er is gestart met de pilot achteraf parkeren. In voorjaar van 2021 wordt de pilot parkeren aan de Molkenboer geëvalueerd, waaronder een enquête bij de bezoekers van de Molkenboer. • De nieuwe betaalautomaten zijn geplaatst in de stad, waarbij nu digitaal betaald kan worden. • De gemeenteraad heeft besloten dat het budget van de pilot gratis parkeren die gereserveerd stond, terugvloeit naar de algemene middelen. De pilot is daarom van de baan.
	Wie	Gemeente, ondernemers, bewoners.
Actie 2	Wat	Bewegwijzering binnenstad Een onderzoek naar de bewegwijzering in de binnenstad. Zorg dat de reis van de elke bezoeker van huis naar het centrum Oldenzaal goed geregeld is. Dat betekent dat de bewegwijzering naar het centrum voor automobilisten, treinreizigers, fietsers en wandelaars vanuit alle windrichtingen geoptimaliseerd moet worden. Deze moet helder, eenduidig en goed zichtbaar zijn. Aandachtspunten: parkeerroute, parkeerlocaties, bewaakte en onbewaakte fietsstallingen, route station naar het centrum, routing in het centrum omdat er geen duidelijk rondje is.
	Status	NOG NIET OPGESTART In haar Plan 2021 heeft Oldenzaal Promotie bewegwijzering als een van haar actiepunten in haar plan opgevoerd. In 2021 zullen hiervoor de gesprekken opgestart worden.
Actie 3	Wie	Gemeente, NS, Regio Twente, provincie Overijssel, ondernemers.
	Wat	Oldenzaal fietsvriendelijk maken • Routes naar het centrum nog fietsvriendelijker, duidelijker, sneller en veiliger maken. • Bewaakte en onbewaakte fietsstallingen op logische en strategische locaties maken. • Bewegwijzering naar fietsstallingen verbeteren. • Onderzoek fietsvrij maken van de Grootestraat en de Steenstraat.
	Status	NOG NIET OPGESTART In 2021 zal het mobiliteitsplan uitgewerkt worden. Fietsen zal hier een belangrijk onderdeel van zijn.
	Wie	Gemeente, Oldenzaal Promotie, Regio Twente

Zoals uit bovenstaande tabel kan worden opgemaakt, zijn de acties rond parkeren grotendeels gereed of zijn deze opgenomen in de kadernota. De twee andere acties (bewegwijzering en fietsvriendelijkheid) worden opgepakt in het mobiliteitsplan of door Oldenzaal Promotie in het Plan 2021. De ambtelijke organisatie geeft aan dat actie 2 en 3 worden opgepakt door de werkgroep infrastructuur.

Uit de volledige tabel blijkt dat er één plan niet wordt uitgevoerd. Dit is het plan rond het creëren van een Kunststraat met drie leegstaande panden. Andere plannen zijn nieuw (deze worden door Oldenzaal Promotie of in andere visiestukken opgepakt). De meeste plannen hebben de status gekregen van 'lopend/wordt gepland' of 'gereed/geïmplementeerd'.³⁶

Planning en control

Ook in de planning-en-controlcyclus komen resultaten naar voren van het binnenstadsplan. In de stukken worden de ambities, plannen en resultaten uiteengezet. Voor de ambitie 'Behouden en versterken (van het historische karakter) van een aantrekkelijke binnenstad met inbreng van ideeën uit de samenleving' zijn voor 2020 de volgende acties en resultaten beschreven:³⁷

Ambities 2020-2023	Acties 2020	Wat hebben we gedaan in 2020?
Binnenstad		
Behouden en versterken (van het historische karakter) van een aantrekkelijke binnenstad met inbreng van ideeën uit de samenleving	• Uitvoering geven aan het Binnenstadsplan dat in 2019 is vastgesteld • Samenwerken en verbinding zoeken met onze partners in de binnenstad, en het bevorderen van onderlinge samenwerking met externe partners. Ondersteunen en meedoen aan de samenwerking via de StadsNoabers • Structureel overleg voeren met alle externe partners. • Overleg met de provincie over het afgesloten Stadsarrangement 2.0 en vervolg stadsbeweging • Mee blijven doen met de Pilot Spontane Binnenstad (vanuit Netwerkstad Twente)	• Vanuit het binnenstadsplan hebben we met name ingezet op de verbetering van de samenwerking tussen de verschillende partijen in de binnenstad van Oldenzaal. • We hebben ervoor gekozen om de beschikbare budgetten voor de binnenstad en de marketing en promotie van de stad te bundelen en onder te brengen bij Oldenzaal Promotie. Na de hervorming van Oldenzaal Promotie is Oldenzaal Promotie aan de slag gegaan met de opdracht inhoud en uitvoering te geven aan de nieuwe taken van Oldenzaal promotie. Dit heeft geleid tot het Plan 2021. • Per 1 januari 2021 heeft Oldenzaal Promotie de taken overgenomen van de SOBO. Hiervoor hebben we het convenant met de SOBO opgezegd en hebben we een Convenant Binnenstad Oldenzaal met Oldenzaal Promotie gesloten. • We zijn voortdurend in overleg met de provincie over onze binnenstad en het vervolg. Vanuit de provincie hebben we twee subsidies ontvangen vanuit de zogenaamde crisisarrangementen. • Vanuit Oldenzaal zijn de volgende projecten in 2020 aangemeld: Hofkerk, etalages in de binnenstad, initiatief van Impuls en kaliber.

Een vergelijkbare tabel is gemaakt voor de andere ambities van het plan Boeskoolhart, zoals het vergroten van de sfeer en de aanpak van leegstaande panden.

4.1.2. Resultaten: Plan 2021

Voortgangsrapportage

In de voortgangsrapportage tot juni 2021 is per taak (evenementencoördinatie, binnenstadmanagement, Tourist Info en marketing) opgenomen wat de resultaten zijn. Ook zijn de gegevens van de website opgenomen. Per taak wordt aangegeven wat de activiteiten waren en welke resultaten daarop zijn behaald.³⁸ Ter illustratie zijn de resultaten van de taak binnenstadmanagement hieronder opgenomen.

³⁶ Raadsmemo 'uitvoeringsagenda binnenstad Oldenzaal', d.d. 30 maart 2021

³⁷ Jaarstukken 2020

³⁸ Voortgangsrapportage tot juni 2021

Binnenstadmanagement	
Activiteiten	Resultaten
Ontwikkeling en uitvoer van gastvrijheidsinitiatieven	1. Uniformiteit binnenstad verbeteren (incl winkelcentra) 2. 75% centrum winkels doen mee aan acties 3. Centrale afstemming over: a. Openingstijden b. Koopzondagen c. Koopavonden 4. Aankleden leegstaande etalages 5. Meer sfeer in de straten; aankleding, versiering, activiteiten
1. Qua aankleding tijdens de actieweken zorgen we dat versieringen en activiteiten over de straten/winkelcentra wordt verdeeld. Voor structurele verbeteringen zijn we in gesprek met gemeente om te kijken naar vergroening en aanpassingen mobiliteitsplan 2. Achter deze opdracht gaat veel schuil. Het kweken van vertrouwen en wegnemen van (jarenlang) achterdocht kost tijd. We boeken zeker resultaten en zien we dat onze campagnes meer en meer worden opgepakt. 3. Hiervoor geldt hetzelfde als bij het vorige punt. Winkeliers kennen een andere insteek qua ondernemen dan dat we van vroeger kennen. Men bedrijft met passie hun winkel, alleen wil men ook balans hebben tussen werk & privé. In Oldenzaal kennen we veel zelfstandig ondernemers naast een kleinere groep landelijke ketens. Als zelfstandig ondernemer maak je veel alle uren zelf en is een koopzondag een inbreuk op je privé. Daardoor zien we dat niet alle winkels open zijn. Andere reden is dat in sommige straten geen loop zit op zondag en men uiteindelijk de zaak daardoor op zondag dicht houdt 4. Via makelaars hebben we getracht om toestemming te krijgen om etalages vrolijk en uitnodigend aan te kleden. Lichtelijk verbaasd waren we toen bleek dat men liever de winkel leeg ziet met bordje Te Huur. Om toch de etalages een uitnodigend karakter te geven, hebben we in bestaande winkels aantal keren een etalage zoek wedstrijd gedaan. Ook stimuleren en activeren we dat etalages thematisch worden aangekleed. Met Sinterklaas, Kerst en Pasen waren meer etalages gezellig aangekleed. 5. Bij iedere campagne zorgen we ook dat dit zichtbaar is in de straten. De paasactie, Oldenzaalse weken, Hier met je rekening en Hollandse weken zijn hier voorbeelden van.	
Rol als netwerker, initiator en uitvoerder voor zaken die spelen in de binnenstad	1. Relatiebeheerder en eerste aanspreekpunt, toegang tot de gemeente: voor ondernemers, vastgoedeigenaren en partners in de binnenstad 2. Borging van integrale en adequate aanpak van ondernemersvragen binnen de gemeentelijke organisatie 3. Aanjager en verbinder van relaties en partners in de binnenstad ten dienste van economische ontwikkeling, bedrijvigheid, binnenstad en ondernemerschap 4. Verkennen en aanboren van kansen, trends in ondernemers en winkelaanbod 5. Bijdragen aan de optimalisering van vestigingsfactoren voor bestaande en nieuwe ondernemers.

6. Voorzitter Stadsnoabers	
1. Hier wordt hard aan gewerkt en is dit ook de essentie van de stichting. Om tot dit centrale punt te komen is het van belang dat andere stakeholders goed geïnformeerd zijn en ook consequent de rollen blijven benadrukken. Hierover zijn al meerdere gesprekken gevoerd en ontstaat er bij iedereen een duidelijk beeld van Oldenzaal Promotie, nieuwe stijl. 2. Zeker in de Coronatijd hebben we deze rol voortvarend opgepakt. Zo is het initiatief genomen om winkeliers, horeca en gemeente samen te brengen om de vraagstukken te bespreken en snelle acties te ondernemen. Met startende ondernemingen zijn meerdere groepsgesprekken geweest en heeft dat uiteindelijk geleid dat er een noodfonds beschikbaar kwam. 3. Zie hierboven. 4. We zijn aangesloten bij de landelijke keten van Centrummanagers, DNWS (de nieuwe winkelstraat), provincie (stadsbeweging) en in nauw contact met centrummanagers in de regio. 5. Hierover worden gesprekken gevoerd met gemeente en vastgoedeigenaren (o.a. die van De Vijfhoek en Driehoek). 6. Sinds april 2020 voorzitter.	
Scannen landelijke en lokale trends / ontwikkelingen en doorontwikkeling voor Oldenzaal	1. Kennisverzameling, -deling en advisering, onderdeel van de maandelijkse bezoekers-nieuwsbrief
1. Alle informatie die wij aangereikt krijgen wordt doorgestuurd in de whatsapp groepen van de straten	
Rol van kartrekker bij ontwikkeling en samenwerking	1. Komen tot bezoeker verhogende activiteiten
1. Afgelopen jaar hebben we daar flink op ingestoken. Winterwinactie, de paasactie, Oldenzaalse weken. Hier met je rekening en Hollandse weken zijn hier voorbeelden van. Iedere vakantie is er een uitgebreide programmering en komt er een animatie team die nog meer activiteiten gaat begeleiden.	
Creëren van een goed klimaat voor innovatie, inspiratie en creatief ondernemerschap	1. Bijdrage aan vernieuwde detailhandelsvisie 2. Organiseren ondernemersbijeenkomsten voor inspiratie, motivatie en innovatie. Voor en door ondernemers (heel Oldenzaal) 3. Workshops & trainingen 4. 2x mysterie quest
1. Vanuit zitting in begeleidingsgroep bijdrage geleverd en ondernemers aangespoord om hun bijdrage te leveren 2. Vanaf derde kwartaal 3. Vanaf derde kwartaal 4. Vanaf derde kwartaal	
Acquisitie van nieuwe ondernemers voor binnenstad Oldenzaal	1. Ontwikkelen acquisitieplan 2. Daling 5% van de huidige 22% leegstand (cijfers Locatus)
1. Wel voorbereidende gesprekken, maar nog geen gezamenlijk acquisitieplan. Volgt in de loop van 2021 2. Met individuele vastgoedeigenaren, Unibail Rodemoo, Orange Capital én diverse makelaars zijn we vaak in gesprek. Nog niet als collectief, maar bewegen we wel die kant op.	
Gesprekspartner vastgoedeigenaren en ondernemers	1. Periodiek overleg vastgoed eigenaren 2. Inrichten overlegstructuur Gouden Driehoek: gemeente, ondernemers en vastgoed
1. Iedere zes weken is er stadsnoabers overleg. Hierin hebben ook Unibail Rodemoo en Orange Capital zitting. 2. Dat is en blijft het Stadsnoabers overleg. Graag zien we hier nog een vertegenwoordiging in komen van de individuele vastgoed eigenaren.	

In de voortgangsrapportage geeft Oldenzaal ook meer duiding aan de werkzaamheden van 2021.³⁹ Zo stelt Oldenzaal Promotie dat er gefocust is op de communicatie richting inwoners over lokaal inkopen, het professionaliseren van de marketing (met digital marketeers), het inrichten van de rol van binnenstadmanager en evenementencoördinator. Hiervoor is gekeken naar het samenbrengen van ondernemers (in SOBO), en het opzetten van een organisatie voor het coördineren van evenementen (CAFE).

³⁹ Voortgangsrapportage tot juni 2021

Binnenstadsmonitor

Naast de voortgangsrapportage biedt ook de binnenstadsmonitor inzicht in de resultaten van de plannen.⁴⁰ Zo laat de binnenstadsmonitor zien hoeveel bezoekers er per jaar naar de binnenstad toekomen of hoeveel leegstaande panden er zijn in de stad. Hiermee worden een aantal van de doelstellingen gemonitord. Zo is bijvoorbeeld te zien dat het percentage leegstaande panden is gedaald van 21.3% in 2020 naar 19.7% in 2021. De cijfers over het aantal bezoekers in 2021 aan de binnenstad zijn nog niet bekend. Naast de binnenstadsmonitor – die door Kennispunt Twente⁴¹ wordt uitgegeven – heeft de gemeente ook een abonnement op Locatus. Dit is een privaat bureau dat zaken als winkelleegstand, aantal overnachtingen of omzet meet. Deze cijfers worden meegenomen in de voortgangsrapportages.

4.2. Analyse

Wanneer betrokkenen gevraagd wordt naar de belangrijkste resultaten van het binnenstadsplan wordt vooral de samenwerkingsstructuur en de professionalisering van Oldenzaal Promotie genoemd. Verder noemen betrokkenen ook specifieke projecten zoals het Singelpak, de ontwikkeling van het plein rond de Sint-Plechelmusbasiliek, de renovatie van de Vijfhoek en het transformeren van winkelpanden naar woningen.

De acties die zijn afgesproken in het Boeskoolhartplan zijn overwegend uitgevoerd of zijn gestart. Het is echter niet altijd zichtbaar of de acties ervoor zorgen dat de ambities en doelen voor de binnenstad worden bereikt, omdat de ambities en doelen nauwelijks concreet zijn geformuleerd. Ook zorgt de wijze van rapportage met de kwartaalsessies, monitor, voortgangsrapportage en jaarstukken ervoor dat de verbinding tussen de acties en de ambities/doelen lastig kan worden gemaakt. Zo wordt er over de algehele ambitie van de binnenstad niet gerapporteerd. De doelen in het plan van Oldenzaal Promotie zijn concreter dan de doelen in het Boeskoolhartplan – ook omdat deze overwegend SMART zijn geformuleerd – maar de realisatie hiervan is nog niet volledig vast te stellen omdat de voortgangsrapportage rapporteert tot juni 2021. Wel komt uit de voortgangsrapportage naar voren dat de uitvoering van de acties op een aantal punten – vooral bij acties rondom vastgoed – nog moeizaam verloopt. Ook wordt nog niet over alle doelen van Plan 2021 gerapporteerd in de binnenstadsmonitor, ook omdat deze pas sinds kort loopt. Door alle voorgaande punten is het lastig om te bepalen in welke mate de ambities uit het plan Boeskoolhart zijn gerealiseerd.

De gemeente is in de samenwerking de medefinancier en gesprekspartner. Hiermee is zij van invloed op de realisatie van de doelstellingen. Daarnaast dient het college ook verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad. De gemeente stelt dat zij een partner is in de binnenstad, maar heeft deze rol nog nauwelijks gedefinieerd. Een partnerrol kan bijvoorbeeld zijn een gesprekspartner, maar ook een uitvoeringspartner. De gemeente treedt nu bij bepaalde ontwikkelingen nog zelfstandig op. Zo worden de binnenstadspartners naar hun gevoel nog onvoldoende betrokken bij projecten die verder van de binnenstadsstructuur afstaan – bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van het postkantoor -, maar die wel van invloed zijn op de binnenstad. De gemeente treedt hierbij nog beperkt op als gesprekspartner. De gemeente dient nog een aantal vragen te beantwoorden rond haar positionering als partner: 'wat verstaan wij onder partner', 'wat betekent dit voor de ambtelijke inzet en organisatie' en 'wat betekent dit voor de betrokkenheid van de raad'?

⁴⁰ Binnenstadsmonitor Oldenzaal, <https://www.binnenstadsmonitoroldenzaal.nl/>. Laatst geraadpleegd op 12 mei 2022.

⁴¹ Kennispunt Twente is een samenwerking tussen Twentse gemeenten die cijfers bijhoudt over de gemeenten.

4.3. Toetsing aan het normenkader – wat levert de samenwerking op?

Groen: aan de vastgestelde norm is geheel voldaan

Oranje: aan de vastgestelde norm is gedeeltelijk voldaan

Rood: aan de vastgestelde norm is niet voldaan

Aspect	Norm
<i>Wat levert de samenwerking op?</i>	1. De beoogde doelen zijn behaald of liggen op koers om te worden behaald. 2. De gemeente heeft een duidelijke en herkenbare rol gespeeld bij de realisatie van de doelen.

Uit de verscheidende rapportages blijkt dat een groot aantal van de acties – uit het binnenstadsplan en Plan 2021 – zijn uitgevoerd of op de planning staan. Hierbij is het echter onvoldoende inzichtelijk in welke mate de acties bijdragen aan de algehele doelen voor de stad. Ook zijn veel doelen uit het binnenstadsplan dermate abstract dat deze nauwelijks meetbaar of zichtbaar te maken zijn. Voor Plan 2021 zijn de doelen meer concreet, maar de koppeling aan de ambities voor de stad is nog niet voldoende. Ook zijn de acties nog nauwelijks SMART geformuleerd, waardoor de realisatie hiervan grotendeels niet inzichtelijk is. Hiermee is aan de eerste norm gedeeltelijk voldaan.

De gemeente stelt zich in de samenwerking op als partner, maar zij heeft deze rol nog onvoldoende gedefinieerd. Dit maakt dat binnenstadspartners naar hun gevoel niet betrokken zijn bij projecten die vallen onder andere domeinen. Ook maakt het gebrek aan definiëring dat de rol van de ambtelijke organisatie en de betrokkenheid van de raad niet voldoende inzichtelijk is. De definiëring en positionering van de gemeente is echter wel cruciaal voor de realisatie van de doelen en ambities. Hiermee is aan de tweede norm niet voldaan.

5. Wat is de positie van de raad in de samenwerking?

5.1. Beschrijving

De raad is aan het begin van het binnenstadsplan kaderstellend betrokken geweest, rondom de thema-avonden. De raad is betrokken geweest bij een startbijeenkomst voor de thema-avonden⁴² en heeft een eerste concept ontvangen van de plannen op basis van deze avonden. De raad heeft daarnaast het Boeskoolhartplan in een vergadering vastgesteld.⁴³ Ook de uitvoeringsagenda is aan de raad voorgelegd.⁴⁴ Er is aangegeven dat de raad over het Plan 2021 is geïnformeerd door middel van een presentatie. Er is aangegeven dat wanneer het ambitieplan klaar is voor besluitvorming, ook dit plan met de raad zal worden gedeeld. Daarnaast behoudt de gemeenteraad in de samenwerking haar publiekrechtelijke rol, bijvoorbeeld als het gaat om bestemmingsplannen voor het converteren van winkelpanden naar woningen of rond ruimtelijke ordening.

De raad wordt controlerend betrokken middels de kwartaalsessies die worden georganiseerd. Hierin krijgt de raad een overzicht van de activiteiten en resultaten in de binnenstad. Deze kwartaalsessies zijn door de jaren heen aangevuld met een evaluatie van het plan Boeskoolhart – waarin ook resultaten terugkomen – alsmede de voortgangsrapportage van Oldenzaal Promotie die wordt besproken in de raad. Deze voortgangsrapportage vindt twee keer per jaar plaats. Ten slotte ontvangt de raad de stukken van de planning-en-controlcyclus, waarin de binnenstad ook is opgenomen als thema. Hierin worden de activiteiten in de binnenstad uiteengezet per thema. De wijze waarop gerapporteerd wordt over de binnenstad in de planning-en-controlcyclus komt ook terug in paragraaf 4.1.1.

Uit interviews komt naar voren dat de raad wel geïnteresseerd is in de binnenstad en de verscheidende plannen hieromheen, en dat er naar de activiteiten gevraagd wordt door raadsleden. Er komt ook uit interviews naar voren dat de binnenstad ook een rol heeft gespeeld bij de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen en dat de binnenstad als onderwerp dan ook wel is opgenomen in de verschillende verkiezingsprogramma's.

5.2. Analyse

De raad wordt dus op verschillende momenten betrokken – zowel in haar kaderstellende als haar controlerende rol. Vooral rond de kaderstelling van het binnenstadsplan is de raad sterk betrokken. Wel geven betrokkenen aan dat de raad hierbij meer gestuurd heeft op het proces – het betrekken van inwoners en ondernemers – dan op de inhoud van de plannen.

⁴² Raadsmemo 'Proces en kaderstelling Binnenstadsplan', d.d. 29 oktober 2018

⁴³ Raadsbesluit 'vaststellen van het Binnenstadsplan 'Boeskoolhart, boost jouw binnenstad', d.d. 25 maart 2019

⁴⁴ Collegeadvies 'Binnenstadsplan Oldenzaal', d.d. 25 juli 2019

De raad is minder in positie gebracht bij de vaststelling van Plan 2021. Zo is het plan niet vastgesteld via een raadsbesluit, maar is aangegeven dat de raad is geïnformeerd via een presentatie. Het Plan 2021 is hierbij niet expliciet geagendeerd of besproken in een raadsvergadering. Ook is de raad niet betrokken geweest bij het proces rond het opstellen van Plan 2021. De ambtelijke organisatie geeft hierbij aan dat de uitwerking van plan 2021 vooral een collegeverantwoordelijkheid is geweest, waarbij plan 2021 een uitwerking is geweest van de opdracht die is besproken met de raad. De gemeente behoudt echter wel haar partnerrol, ook als medefinancier van het plan. De raad is hierbij echter niet in positie gebracht om vooraf kaders te stellen voor deze partnerrol. Wat betreft de controlerende rol wordt de raad minder in positie gebracht om te sturen, aangezien nauwelijks inzichtelijk wordt gemaakt wat er met de acties in de binnenstad wordt bereikt en hoe dit bijdraagt aan de strategische ambities voor de binnenstad. Hierdoor functioneren de kwartaalsessies en de voortgangsrapportages meer als informatie-instrument dan als sturingsinstrument voor de raad.

Wel geven betrokkenen in interviews aan dat het onderwerp 'binnenstad' leeft bij de raad en dat het gesprek over de binnenstad wordt gevoerd. Wel geven betrokkenen hierbij aan dat de raad nog kan verzanden in details. Dit kan een gevolg zijn van de meer operationele dan strategische manier van rapporteren. Bij een meer strategische rapportage – waarin de bijdrage van de acties aan de ambities voor de binnenstad centraal staat – is de verwachting dat het gesprek in de raad ook op een meer strategisch niveau plaatsvindt waardoor de raad in positie wordt gebracht om te sturen. Eventuele strategische sturing zou wel mogelijk kunnen zijn via de verschillende beleidsvisies – zoals de mobiliteitsvisie – waarin doelen zijn opgenomen voor de binnenstad, maar hierin wordt nog amper de link gelegd naar het originele binnenstadsplan.

5.3. Toetsing aan het normenkader – wat is de positie van de raad in de samenwerking?

Groen: aan de vastgestelde norm is geheel voldaan

Oranje: aan de vastgestelde norm is gedeeltelijk voldaan

Rood: aan de vastgestelde norm is niet voldaan

Aspect	Norm
Wat is de positie van de raad in de samenwerking?	1. De raad is bij het opstellen van het binnenstadsplan voldoende in positie gebracht om haar kaderstellende rol in te vullen.
	2. De raad wordt voldoende in positie gebracht om haar controlerende rol in te vullen.

De raad is bij het opstellen van het binnenstadsplan in positie gebracht om haar kaderstellende rol in te vullen – al zat dit meer op proces dan op inhoud – omdat zij dit plan heeft vastgesteld. Deze kaderstellende positie is afgenomen bij de ontwikkeling van Plan 2021. Bij dit plan heeft de raad geen expliciete kaderstellende rol gehad, omdat is aangegeven dat dit plan alleen aan de raad is gepresenteerd. Hoewel Plan 2021 een ander karakter heeft dan het binnenstadsplan – en daarmee de rol van de raad in een ander licht staat –, blijft de gemeente wel een partner bij de uitvoering hiervan. De raad is hierbij echter niet in positie gesteld om kaders mee te geven aan het college en de ambtelijke organisatie over de gemeentelijke rol in de verdere ontwikkeling van de binnenstad die mede wordt bepaald door en met de partners in de binnenstadsstructuur en de plannen die zij opstellen. Hiermee is aan de eerste norm gedeeltelijk voldaan.

De raad wordt nog niet voldoende in positie gebracht om haar controlerende rol in te vullen, aangezien de informatievoorziening nauwelijks inzicht geeft in de behaalde ambities en doelen. Hierdoor heeft de raad onvoldoende mogelijkheid om strategisch te sturen op de uitvoering van het binnenstadsplan. Hiermee is aan de tweede norm niet voldaan.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1. Hoofdconclusie en deelconclusies

6.1.1. Hoofdconclusie: beantwoording van de hoofdvraag

Is de gemeente er in de afgelopen raadsperiode in geslaagd om samen met de betrokken partners de binnenstad vitaler te maken en/of dit voor de toekomst te borgen?

In de samenwerking zijn in de laatste jaren stappen gezet. Vooral de structuur van de samenwerking is gebouwd en staat. Hoewel deze structuur ervoor zorgt dat de samenwerking kan worden geborgd, is de samenwerking nog niet gestoeld op een duidelijke, gezamenlijke ambitie voor de binnenstad die concreet is uitgewerkt in doelen en acties. Doordat deze duidelijke ambitie – als stip op de horizon – ontbreekt, kunnen de acties die worden uitgevoerd nog te weinig worden gekoppeld aan doelen en ambities voor de binnenstad. Daarbij is onduidelijk is hoe het oorspronkelijke plan Boeskoolhart en het recente Plan 2021 zich tot elkaar verhouden en wat op dit moment leidend is in de samenwerking. Daarnaast ontbreekt een duidelijke definiëring van de rol van de gemeente in de samenwerking en de positie van de gemeenteraad hierbij. Dit alles maakt dat de acties voor de binnenstad nog onvoldoende (duidelijk) hebben bijgedragen aan de revitalisering van de binnenstad en dat dit nog onvoldoende geborgd is voor de toekomst.

6.1.2. Deelconclusies: beantwoording van de deelvragen

Waarom wordt er samengewerkt?

Er ontbreekt een concrete stip aan de horizon met doelen en acties

De ambities uit het Boeskoolhartplan zijn erg algemeen en abstract geformuleerd. De doelen die gerealiseerd moeten worden door Oldenzaal Promotie zijn wel concreter gemaakt. De verbinding tussen deze doelen en het Boeskoolhartplan zijn echter onvoldoende duidelijk. Nu de samenwerkingsstructuur staat, is het zaak te komen tot een meer consistente en gezamenlijke stip aan de horizon met concrete ambities, doelen en acties. Voor deze gezamenlijke agenda kan worden voortgebouwd op het ambitieplan dat nu wordt ontwikkeld binnen de samenwerkingsstructuur van Oldenzaal Promotie.

Hoe wordt er samengewerkt?

De samenwerkingsstructuur is opgezet en versterkt, al worden de vastgoedeigenaren nog gemist.

Lang is gezocht naar de wijze waarop de samenwerking tussen gemeente en binnenstadspartners het beste kon worden georganiseerd. Met Oldenzaal Promotie en de samenwerkingsstructuur is deze stap grotendeels gezet, al worden de vastgoedeigenaren, doordat deze groep nog niet is georganiseerd, nog gemist. Er lopen daarnaast gesprekken over de betrokkenheid van inwoners, maar dit is nog niet gerealiseerd.

De rol van de gemeente in de samenwerking is nog niet voldoende gedefinieerd.

De gemeente heeft nog onvoldoende expliciet gemaakt hoe zij haar rol ziet in de samenwerking. Zo is de rolverdeling binnen de acties nog niet uiteengezet. Daarnaast voelen binnenstadspartners zich niet altijd betrokken door de gemeente bij (gebieds)ontwikkelingen die relevant zijn voor de binnenstad, maar die verder afstaan van de stadsstructuur. Door het gebrek aan definiëring van de partnerrol wordt de samenwerkingsstructuur nog niet optimaal benut voor ontwikkelingen in de binnenstad. In combinatie met de niet-sluitende begroting voor Oldenzaal Promotie bestaat hierdoor het risico dat de gemeente alsnog als trekker en financier dient op te treden om de ambities en doelen voor de binnenstad te realiseren.

De integrale benadering van de binnenstad door de ambtelijke organisatie is nog niet optimaal.

De samenwerking binnen de ambtelijke organisatie is versterkt met het opzetten van een interne werkgroep, maar dit heeft zich nog niet geheel vertaald in een integrale benadering van de binnenstad. Zo zijn nog niet alle domeinen voldoende aangehaakt op de samenwerking. Dit bemoeilijkt het betrekken van de samenwerkingsstructuur bij projecten die van belang zijn voor de ontwikkeling van de binnenstad.

Wat levert de samenwerking op?**Het is nog onvoldoende inzichtelijk in welke mate de ambities en doelen voor de binnenstad zijn bereikt.**

De rapportages over de doelrealisatie zijn nog sterk operationeel van aard. Hierbij wordt vooral gerapporteerd over de acties die zijn uitgevoerd, maar wordt nog onvoldoende de link gelegd met de ambities en doelen waaraan deze acties bij dienen te dragen. Hierdoor is het nog onvoldoende inzichtelijk in welke mate de ambities en doelen voor de binnenstad zijn bereikt. Daarnaast stelt de operationele wijze van rapportage de raad ook te weinig in staat om strategisch te kunnen sturen op de binnenstad.

Wat is de positie van de raad in de samenwerking?**De positie van de raad in de sturing op het binnenstadsplan is nog niet voldoende gedefinieerd.**

De raad is nauw betrokken bij de totstandkoming van het Boeskoolplan. Bij de totstandkoming van latere plannen, is de betrokkenheid van de raad minder, ook vanwege de wijze waarop deze plannen tot stand zijn gekomen. Daarnaast stelt de wijze waarop over de doelrealisatie wordt gerapporteerd de raad onvoldoende in positie om strategisch te sturen op de realisatie van de ambities en doelen voor de binnenstad. De raad kan ervoor kiezen om vooral te sturen op het proces en de samenwerking, gelet op de beoogde partnerrol van de gemeente in de samenwerking. Deze keuze dient dan wel expliciet gemaakt en uitgewerkt te worden. Doordat deze keuze nog niet expliciet is gemaakt, is de raad nog niet voldoende in positie om de kaderstellende en controlerende rol in te vullen. Het is van belang dat raad en college samen de partnerrol van de gemeente definiëren en uitwerken wat dit betekent voor de betrokkenheid van de raad. Op basis daarvan kunnen college en ambtelijke organisatie de verhouding tussen gemeente en binnenstadspartners weer nader definiëren en vormgeven.

6.2. Lessen voor een toekomstbestendige samenwerking

Om de samenwerking in de toekomst doeltreffend en doelmatig in te richten zijn de volgende stappen nodig:

1. Geef als raad de opdracht aan het college om, in gezamenlijkheid met de binnenstadspartners, een agenda te ontwikkelen met duidelijke ambities voor de binnenstad die concreet zijn uitgewerkt in doelen en acties. Stel als raad deze agenda vast.
2. Definieer als raad met het college wat wordt verstaan onder de partnerrol van de gemeente in de samenwerking in de binnenstad en wat deze partnerrol betekent voor de betrokkenheid van de raad. Als de raad ervoor kiest om vooral te sturen op het (samenwerkings)proces, moet dit worden geëxpliciteerd.
3. Formuleer als college met de binnenstadspartners principes van partnerschap. Deze principes moeten bijvoorbeeld duidelijk maken wat binnenstadspartners van de gemeente kunnen verwachten en andersom, hoe de gemeente de partners betreft bij ontwikkelingen die relevant zijn voor de binnenstad en hoe de binnenstadspartners de gemeente betrekken bij ontwikkelingen in hun achterban, welke bijdragen elke partner levert aan de versterking van de binnenstad en hoe gezamenlijk tot besluitvorming wordt gekomen en afwegingen worden gemaakt ten aanzien van de binnenstad.
4. Geef als raad opdracht aan het college om verder te bouwen op de binnenstadsmonitor en deze in te zetten om te rapporteren over de strategische doelen voor de binnenstad.
5. Geef als raad opdracht aan het college om de integrale benadering van de binnenstad verder te ontwikkelen in de ambtelijke organisatie. Benut de ingestelde werkgroep om alle relevante onderdelen van de organisatie te betrekken bij de ontwikkeling van de binnenstad en borg dat alle organisatieonderdelen tijdig binnenstadspartners betrekken bij ontwikkelingen die relevant zijn voor de binnenstad. Pas daarbij de te formuleren principes van partnerschap toe (zie aanbeveling 3).
6. Ga als college en Oldenzaal Promotie verder in gesprek met vastgoedeigenaren om een strategie te ontwikkelen om deze groep structureel te betrekken in de samenwerkingsstructuur.

Bijlage 1: rapportage resultaten Boeschoolhartplan – maart 2021

Rood	De activiteit wordt door omstandigheden niet uitgevoerd
Geel	De activiteit is opgestart en/of wordt gepland
Groen	De activiteit is afgerond of geïmplementeerd
Blauw	Nieuwe activiteit/nog niet opgestart of gepland

Profilering van Oldenzaal

Actie 1	Wat	Uitwerken Profiel Oldenzaal
	Status	GEREED 'Oldenzaal, de glimlach van Twente' is sinds 1983 de pay-off van Oldenzaal en nog steeds passend. Er is gekozen om niet verder te gaan op de drie profielen, maar om de Oldenzaal, de Glimlach van Twente te actualiseren. In 2012 is het beeld- merk voor de Glimlach van Twente ontwikkeld en door betrokken ondernemers en inwoners gekozen als best passend bij Oldenzaal. Oldenzaal Promotie is aan de slag gegaan met het actualiseren van Oldenzaal, de Glimlach van Twente. Dit heeft geresulteerd in een actualisatie van het rapport uit 2012, een Promotiehand- leiding voor de ambassadeurs van Oldenzaal Promotie en Plan 2021 van Oldenzaal Promotie.
	Wie	Oldenzaal Promotie, Stadsnoabers, SOBO, culturele instellingen, gemeente
Actie 2	Wat	Onderzoek op welke doelgroepen je wilt richten
	Status	OPGESTART Oldenzaal Promotie heeft een eerste start gemaakt in de promotiehandleiding en het Plan 2021. Een nadere specificering van de doelgroep zal plaats vinden in 2021. De eerste doelgroepen waar in eerste instantie op gericht wordt, zijn de huidige doelgroepen: 55+, lokaal, regionaal en Duitsland. Het bereiken van deze doelgroepen moet eerst goed gebeuren. Daarna wordt onderzocht welke nieuwe doelgroepen in beeld komen.
	Wie	Oldenzaal Promotie, Stadsnoabers, ondernemers, culturele instellingen
Actie 3	Wat	Ontwikkel op basis van het profiel een communicatieboodschap die voor de stakeholders werkbaar en passend is Oldenzaal Promotie heeft voor 2021 een marketingplan opgesteld. Dit marketing- plan zal verder uitgewerkt worden in beeldmateriaal in 2021. Jaarlijks zal het marketingplan geüpdatet en aangepast worden.
	Status	GEREED/DOORLOPEND
	Wie	Oldenzaal Promotie, Stadsnoabers, SOBO, culturele instellingen

Actie 4	Wat	Richt je in je communicatie ook op de Duitse bezoekers Stel een marketingplan op voor de Duitse bezoekers • Doelgerichte communicatie voor de Duitsers • Promotiemateriaal beschikbaar in het Duits • Hou rekening met de Duitse feestdagen • Wat kan Oldenzaal de Duitse bezoeker bieden • Profileren als Hanzestad
	Status	OPGESTART De website www.uitinoldenzaal.nl en de huidige promotiematerialen zijn in het Duits beschikbaar. Een marketingplan gericht op de Duitse bezoeker is er nog niet. Dit zal opgepakt worden in 2021.
	Wie	Oldenzaal Promotie, Stadsnoabers, ondernemers
Actie 5	Wat	Zorg voor een eenduidige samenwerking in de binnenstad. Hoe kun je elkaar versterken en wie heeft welke rol. Opdracht gegeven aan Jeroen Hatendoorn: 1. Een onderbouwd advies over de inzet en de vormgeving van de promotie in Oldenzaal. Wij verwachten een advies over de financiële, en organisatiestructuur
		voor promotionele activiteiten in Oldenzaal. Hierbij rekening houdend met de volgende doelen: 1.1 hoe wordt de verbinding tussen de drie trekkers, Binnenstad, het Hulsbeek en de meubelboulevard op promotioneel gebied met elkaar gelegd, ofwel stadspromotie waarbij de binnenstad een belangrijk accent is. • hoe worden de beschikbare middelen zodanig ingezet dat het uiteindelijke doel, een bruisende stad en het trekken van meer bezoekers, wordt bereikt. • een organisatiestructuur welke bijdraagt aan een continue samenwerking door alle partners in de binnenstad. 2. Een onderbouwd advies over promotionele taken welke thans door de gemeente worden uitgevoerd. Op het gebied van promotie en evenementen worden ook taken uitgevoerd door de gemeente. We streven ernaar zo efficiënt mogelijk om te gaan met capaciteit en middelen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de mogelijkheid tot evenementencoördinatie en het in ontwikkeling zijnde evenementenbeleid.
	Status	GEREED Naar aanleiding van het Advies Afzender Oldenzaal is de heer Van den Biggelaar aangesteld als kwartiermaker. Dit heeft geleid tot wijzigingen in de stichting Oldenzaal Promotie: nieuwe taken, gewijzigde statuten en een Raad van Toezicht. Verder zijn de taken en financiën per 1 januari 2021 gebundeld in Oldenzaal Promotie. Een onderdeel van deze middelen zijn de opbrengsten van de jaarlijkse reclamebelasting, die sinds 2013 door de gemeente wordt geïnd en in de vorm van een subsidie beschikbaar wordt gesteld aan de SOBO. Per 1 januari 2021 worden deze middelen aan Oldenzaal Promotie ter beschikking gesteld. De taken die Oldenzaal Promotie gaat vervullen zijn: Tourist Info, binnenstadmanagement, marketing en promotie en evenementencoördinatie.
	Wie	Gemeente, Stadsnoabers, SOBO, Oldenzaal Promotie, Hulsbeek, Oldenzaal Meubelstad, culturele organisaties

Actie 6	Wat	Organiseren vastgoedavonden Het advies Afzender Oldenzaal constateerde dat er niet voldoende contact was met vastgoed en adviseerde een vastgoedavond te organiseren met als doel in gesprek te komen met de vastgoedeigenaren.
	Status	GEREED Er hebben 2 vastgoedavonden plaats gevonden op 28 november 2019 en op 21 januari 2020. Deze zijn in samenwerking met het Kadaster georganiseerd. De op- komst van beide bijeenkomsten was goed. De plannen en ideeën van de eigenaren van (winkel)vastgoed zijn daarbij cruciaal. Als vervolg zijn er diverse gesprekken gevoerd met individuele vastgoedeigenaren. De bedoeling was een gezamenlijke bijeenkomst met vastgoedeigenaren te organiseren. Dit is door corona niet van de grond gekomen. De wens is om fysiek bij elkaar te komen en door de restricties is dit niet gelukt. Dit zal in 2021 een vervolg krijgen.
	Wie	Gemeente, vastgoedeigenaren, Kadaster
Actie 7	Wat	Digitale informatieschermen
	Status	OPGESTART Oldenzaal Promotie heeft een plan ingediend voor deze digitale informatieborden. Bij deze digiborden wordt gedacht aan een verdienmodel, welke Oldenzaal Promotie kan inzetten voor promotie en marketing van Oldenzaal. Naast reclame van bedrijven kan op deze borden gemeentelijke informatie over evenementen, weg- werkzaamheden, calamiteiten e.d. worden geplaatst. De intentie is om dit plan in 2021 uit te voeren.
	Wie	Oldenzaal Promotie, gemeente

Sfeer, evenementen en cultuur

Actie 1	Wat	Zorg voor voldoende en passend aanbod voor de jongeren in Oldenzaal • Inventariseer wat het aanbod is voor jongeren • Onderzoek of er een locatie is waar jongeren kunnen samenkomen. Een plek voor creativiteit, cultuur en jeugdfilms • Kijk wat er mogelijk is voor jonge kinderen en jongeren bij bestaande evenementen. Kunnen deze meer rekening houden met hun aanbod. • Stimuleer Kaliber en het Filmhuis bij het creëren van een jeugdclub • Laat de jeugdraad meedenken over het aanbod voor de jeugd
	Status	LOPEND Er is een project gestart 'Actief na school' met de samenwerkend partijen Twents Carmel College, Impuls, museum het Palthe Huis, Stadstheater De Bond en de gemeente. Dit vindt plaats op het TCC, locatie Potskampstraat. Er wordt één keer per week, op dinsdag, activiteiten georganiseerd op het gebied van sport en cultuur. Het was een succesvol pilotjaar, waarbij andere TCC locaties vragen dit ook bij hen op te zetten. Hiervoor moeten eerst fondsen gevonden worden. Verder heeft Stadstheater De Bond met de gemeente en het Filmhuis Oldenzaal een gesprek geïnitieerd over jeugdfilms. Dit krijgt een vervolg.

	Wie	Kaliber, Stadstheater De Bond, Jeugdraad, Stadsnoabers, ondernemers, Twents Carmel College, culturele instellingen, cultuurmakelaar.																												
Actie 2	Wat	Zorg voor voldoende speelplekken voor jonge kinderen • Inventariseer het aantal speelplekken in de binnenstad • Onderzoek locaties waar speelplekken gerealiseerd kunnen worden • Onderzoek de behoefte naar speellocatie																												
	Status	LOPEND In 2020 is het beheerplan spelen opgesteld. Hierin zijn ook het aantal speellocaties geïnventariseerd. Het centrum heeft relatief veel speelplekken als je dit vergelijkt met de overige wijken. Het betreffen vaak wel kleinere speelplekken, omdat de beschikbare ruimte beperkter is in het centrum. Hieronder het aantal speelplekken: <table><tr><th></th><th>Buurtspeelplekken</th><th>Centrale speelplekken</th><th>Scholen</th></tr><tr><td>Berghuizen</td><td>8</td><td>4</td><td>1</td></tr><tr><td>Centrum</td><td>20</td><td>9</td><td>4</td></tr><tr><td>De Thij</td><td>21</td><td>6</td><td>3</td></tr><tr><td>De Essen</td><td>16</td><td>4</td><td>1</td></tr><tr><td>Graven Es</td><td>18</td><td>6</td><td>3</td></tr><tr><td>TOTAAL:</td><td>83</td><td>29</td><td>12</td></tr></table> Bij de keuzes die gemaakt worden binnen het speelbeleid, en daarmee ook binnen het beheer, past de samenwerking met de omgeving en wijkbewoners. Zij worden uitgedaagd om mee te denken en bij te dragen aan een prettige leefomgeving. Het buurtinitiatief biedt hiervoor de mogelijkheid. In het toekomstige Singelpark is er ruimte voor spelen opgenomen. Oldenzaal Promotie en Palthehuis hebben het afgelopen jaar een aantal zaken ontwikkeld voor de jongeren; de lichtobjecten om langs te wandelen, de chocolade-letterspeurtocht, knutselpakketten. In 2021 zal dit verder ontwikkeld worden.		Buurtspeelplekken	Centrale speelplekken	Scholen	Berghuizen	8	4	1	Centrum	20	9	4	De Thij	21	6	3	De Essen	16	4	1	Graven Es	18	6	3	TOTAAL:	83	29	12
		Buurtspeelplekken	Centrale speelplekken	Scholen																										
Berghuizen	8	4	1																											
Centrum	20	9	4																											
De Thij	21	6	3																											
De Essen	16	4	1																											
Graven Es	18	6	3																											
TOTAAL:	83	29	12																											
	Wie	Gemeente, Stadsnoabers, ondernemers, bewoners																												
Actie 3	Wat	Evenementen die passen bij de identiteit van de stad leveren een belangrijke bijdrage aan het imago van de stad																												
	Status	NIET OPGESTART Door Corona konden er in 2020 nauwelijks evenementen plaats vinden. Evenementen kunnen ook pas plaats vinden in 2021 als dit door de Rijksoverheid weer mogelijk gemaakt wordt. Oldenzaal Promotie heeft als extra taak evenementencoördinatie erbij gekregen. Bij deze taak zal Oldenzaal Promotie inzetten op: • Overzicht geven van alle evenementen in en rond Oldenzaal • Promoten van de evenementenkalender																												
		• Adviseur voor organisatoren • Schakel tussen organisaties onderling en naar de gemeente • Advies over bijdrage evenementen en activiteiten aan de promotie van Oldenzaal.																												
	Wie	Oldenzaal Promotie, Stadsnoabers, ondernemers, culturele instellingen (Stichting Oldenzaalse Musea, Stadstheater De Bond), evenementen																												

Actie 4	Wat	Culturele organisaties moeten de krachten bundelen • Culturele organisaties bij elkaar brengen • Kennisdelen culturele organisaties • Kennis delen evenementenorganisatoren • Organiseer informele bijeenkomsten voor iedereen die zich bezighoudt met cultuur en evenementen
	Status	OPGESTART In Oldenzaal is een cultuurmakelaar aangesteld. De culturele clubs worden bij elkaar gebracht door: • Informeel n.a.v. gesprekken, die cultuurmakelaar voert naar vraag en behoefte • Netwerkbijeenkomsten • Deskundigheidsbevordering (workshops/presentaties) Dit wordt ook gekoppeld aan andere activiteiten zoals de Week van de Amateur- kunst (WAK). De vier grote culturele instellingen hebben met de Cultuurmakelaar een structureel overleg binnen het Platform Kunst en Cultuur Oldenzaal. Ook dit jaar was voor corona een lastige tijd voor de culturele organisaties. Veel zaken konden niet door gaan of de culturele organisaties moesten dicht of met een beperkt aantal bezoekers open.
	Wie	Gemeente, Oldenzaal Promotie, Stichting Oldenzaalse Musea, Stadstheater De Bond, Kaliber, Impuls, bibliotheek, culturele instellingen, sportclubs, cultuurmakelaar
Actie 5	Wat	Maak het bezoek aan het centrum een “ervaring” • Betrek Plechelmus en het plein bij verschillende evenementen • Zet kunst in de etalages • Maak de stad sfeervoller door het toevoegen van groen en vrolijke zitplekken
	Status	NIET OPGESTART In 2020 hebben er nauwelijks evenementen kunnen plaats vinden. Als een van de weinige evenementen die “coronaproof” plaats kon vinden was Kunst in de etalage. Ook de rondleidingen en de torenbeklimmingen konden niet altijd doorgang vinden. Het centrum een beleving maken is de rode draad in het Plan 2021 van Oldenzaal Promotie en zal volgend jaar opgepakt worden.
	Wie	Oldenzaal Promotie, Stadsnoabers, ondernemers, organisatoren evenementen, culturele instellingen
Actie 6	Wat	Nachtburgemeester Veel animo voor de aanstelling van een nachtburgemeester voor het centrum van Oldenzaal. Deze is sinds 29 maart 2019 geïnstalleerd. Dit is vanuit de bevolking geïnitieerd. De volgende nachtburgemeester zal democratisch gekozen worden.
	Status	GEREED De nachtburgemeester is in maart 2019 geïnstalleerd. De periode waarvoor de nachtburgemeester is aangesteld, is door de werkgroep Nachtburgemeester verlengt van 2 naar 4 jaar. Dit omdat de eerste 2 jaar vooral netwerken en opstarten is. In het voorjaar van 2021 wordt hier meer over bekend gemaakt door de Nachtburgemeester.
	Wie	Ondernemers en inwoners

Actie 7	Wat	Kunst in de etalage & jongeren Betrekken jongeren bij kunst in de etalage. Jeugdraad zorgt voor mediabereik.
	Status	OPGESTART Kide heeft voor Instagram een student van de kunstacademie ingeschakeld, die dit jaar een jaar heeft proefgedraaid.
	Wie	Jeugdraad en Kide
Actie 8	Wat	Oldenzaal Hanzestad Brainstorm hoe Oldenzaal beter op de kaart gezet kan worden als Hanzestad. Zoek hierbij verbinding met digitale binnenstad.
	Status	OPGESTART In 2019 is een projectplan opgesteld voor Digitale Hanzestad. Museum het Palthe Huis heeft een voorstel gedaan voor het Hanzeverhaal in woord en beeld, het in- richten van het Hanzehuis (voormalig Koetshuis), hanzenapp, videomapping. Het verhaal van Oldenzaal de digitale Hanzestad is in concept klaar. Dit vormt de basis voor de andere activiteiten. Het wordt publiektoegankelijke informatie over de oor- sprong van Oldenzaal als Hanzestad. Er staan drie thema's centraal die de unieke positie van Oldenzaal beschrijven: • De verbinding van de handel met religieus erfgoed; • Oldenzaal ligt niet aan het water, maar op een kruispunt van handelsroutes (toen en nu); • De samenwerking van Oldenzaal met Hanzesteden in binnen- en buitenland. Er ligt geen financiering onder dit plan. Zowel Palthe Huis als gemeente proberen hier stap voor stap financiering voor te vinden waardoor onderdelen uitgevoerd kunnen worden.
	Wie	Gemeente, Oldenzaal Promotie, ondernemers, Museum het Palthe Huis

Groen en duurzaamheid

Actie 1	Wat	Singelpark Gebruik het Singelpark om duurzaamheidsambities waar te maken. Maak de singels groener met een diversiteit aan bomen en bloemen. Introduceer water, speel- en ontmoetingsplekken, zodat de binnenstad koeler wordt en leefbaar blijft met een grote mate aan biodiversiteit en goede luchtkwaliteit. Opgaves in het Singelpark ook meenemen in de opgaves langs het singelpark: • Buitenruimte bij winkelcentrum de Vijfhoek • Gebiedsontwikkeling Langestraat en omgeving • Molkenboer en omgeving • Uitrit winkelcentrum De Driehoek • Aanleg blauwe aders Geld genereren voor de uitvoering van de andere delen van het Singelpark en hiervoor planning opstellen.
---------	-----	--

	Status	GEREED 1 juli 2020 is het definitieve ontwerp Singelpark door de raad vastgesteld. In 2020 is gestart met de uitvoering van de eerste fase Singelpark de buitenruimte bij de Vijfhoek. In 2021 zal een financieel overzicht aangeleverd worden met daarin de inzet van de gemeente vanuit beheer, onderhoud, GRP en verkeer die gepland staan in het Singelpark de komende jaren. Dit zal gecombineerd worden met de mogelijkheden en uitkomsten van de gesprekken met partners en een subsidieadviseur.
	Wie	Gemeente, vastgoedpartners in Singelpark, gebruikers Singelpark
Actie 2	Wat	Verduurzaming verkeer • Stimuleer gebruik van elektrisch autoverkeer door de bevoorrading van winkels en postvoorziening met elektrische auto's te doen • Maak gebruik van deelauto's toegankelijk
		• Plaats oplaadpalen verspreid over de binnenstad
	Status	OPGESTART Vanuit regio Twente wordt onderzoek gedaan naar duurzame binnenstadlogistiek. Oldenzaal is hier ook bij aangesloten en neemt deel aan een werkgroep die hier- voor is ingesteld.
	Wie	Gemeente, ondernemers
Actie 3	Wat	Ledverlichting Gebruik van Ledverlichting zorgt voor een besparing op energiekosten en kan in- gezet worden om de beleving en uitstraling van de binnenstad te vergroten. Denk bijvoorbeeld aan bijzondere lichtobjecten. De openbare verlichting van de gemeente Oldenzaal is/wordt omgezet naar Led-verlichting. Hier gaat het met name om de aanlichting van bijzondere panden.
	Status	OPGESTART Openbare verlichting die eraan toe zijn, worden vervangen door Ledverlichting. In de eerste fase van het Singelpark locatie de Vijfhoek, zal projectmatig nieuwe Led- verlichting aangelegd worden. In 2021 komt er beleidsplan openbare verlichting. Het aanlichten van bijzondere gebouwen, kan hierin een plek krijgen.
	Wie	Gemeente, Stichting duurzaamheid, vastgoedeigenaren
Actie 4	Wat	Stimuleer reductie energieverbruik Stimuleer ondernemers en bewoners in de reductie van het energieverbruik door toepassing van zonnepanelen, warmtepompen en energiezuinige koeltechnieken. Met behulp van een energiescan kan de mate van investering vooraf onderzocht worden. • Uitzoeken welke acties er allemaal al zijn • Inzetten energiescan • Energiefonds ter bevordering van verduurzaming bedrijven en maatschappelijke organisaties • Infopunt duurzaamheid (Grootestraat 7 bij Oldenzaal Promotie) • Klimaatlabelling straten Oldenzaal

	Status	GEREED Op de website van de gemeente Oldenzaal staan de zaken en aanzien van duurzaam ondernemen gegroepeerd bij elkaar https://www.oldenzaal.nl/duurzaam-ondernemen en over duurzaamheid https://www.oldenzaal.nl/duurzaamheid Daarnaast bestaat er wetgeving over kleine en snel terugverdienende maatregelen https://www.oldenzaal.nl/ondernemers/duurzaam-ondernemen/klimaat-energie-en-regelgeving Voor advies op het gebied van energie besparen kunnen ondernemers terecht bij de Energieke regio. Zij adviseren op het gebied van duurzaamheid. Ook kunnen zij energiescans uitvoeren https://energiekeregio.nl/ Voor de financiering van de verschillende energiebesparende maatregelen kunnen ondernemers terecht bij het Oldenzaals Energiefonds https://www.oldenzaal.nl/oldenzaals-energiefonds Het fysieke infopunt duurzaamheid bestaat niet meer in fysieke vorm. Het infopunt bestaat nu in digitale vorm, het energieloket is te vinden op www.duurzaambouwloket.nl/noordopstiwente naast veel informatie kan ook een afspraak gemaakt worden met een wooncoach. Klimaatlabelling straten Oldenzaal Hiervoor is in eerste instantie door de gemeente Oldenzaal de website Staat van je Straat opgezet. Inmiddels is in samenwerking met Twents waternet een veel uitgebreidere Klimaatatlas voor Twente en dus Oldenzaal gemaakt. In de Klimaatatlas staat het klimaatverhaal van Twente, maar ook kaartmateriaal van de klimaat stresstesten voor wateroverlast, droogte en hittestress.-
	Wie	Gemeente, ondernemers, infopunt duurzaamheid
Actie 5	Wat	Verduurzaming ondernemers Help ondernemers hun bedrijfsvoering te verduurzamen • Budget vrij maken • Duurzaamheidsstimuleringsprogramma's opzetten • Laat ondernemers nadenken over mindering van plastic- en papierverbruik Volgend jaar zal eerst de belangstelling gepeild worden. Bij voldoende belangstelling, kan hiervoor volgend jaar een budget vrijgemaakt worden en een project opgestart worden.
	Status	Gemeente, ondernemers
	Wie	OPGESTART Er zijn diverse programma's opgezet. Door corona was dit thema minder relevant in 2020. Bij interesse vanuit de ondernemers in de binnenstad kan er een project opgestart worden, als dit wenselijk is.
Actie 6	Wat	Geveltuintjes • Geveltuintjes wettelijk mogelijk maken • Brainstorm over stimuleren mogelijkheden geveltuintjes in het centrum

	Status	GEREED Geveltuintjes zijn mogelijk gemaakt. Bewoners die een geveltuintje willen aanleggen, een boomspiegel willen adopteren en/of een bloemenbak in de openbare ruimte wil zetten, kunnen hiervoor een aanvraag indienen. Meer informatie: https://www.oldenzaal.nl/zelfdoeninhetgroen Er zijn nog niet veel aanvragen voor geveltuintjes aangelegd. De partners zien geen rol voor zich weggelegd om dit initiatief te trekken, zodat er ook daadwerkelijk geveltuintjes worden aangelegd. Dit zien zij als rol van de gemeente.
	Wie	Gemeente, IVN, binnenstadmanager, diverse ondernemers
Actie 7	Wat	Tiny Forest Uitzoeken mogelijkheid voor een Tiny Forest waar kinderen kunnen spelen
	Status	OPGESTART en GEWIJZIGD Er hebben gesprekken plaats gevonden. Hier is geen partner die zich geroepen voelt om trekker te worden van dit initiatief. Er is ook geen budget voor Tiny Forest. Het is lastig om een locatie in de binnenstad van Oldenzaal te vinden is en de aanleg is kostbaar. De gemeente Oldenzaal stimuleert wel het planten van bomen via de Groene Loper. Hierbij wordt aangehaakt bij de nationale viering boomfeestdag en wordt geholpen om zoveel mogelijk gesubsidieerde bomen van de provincie Overijssel in Oldenzaal geplaatst te krijgen. Op 18 november 2020 zijn 55 bomen in Oldenzaal gepland. Daarnaast is gemeente Oldenzaal aangesloten bij het project Groene Schoolpleinen Overijssel. Partnergemeenten kunnen gebruik maken van de kennis bij de provincie en krijgen extra ondersteuning. Ook heeft de provincie financiële subsidies beschikbaar voor de scholen.
	Wie	IVN, Twents Carmel College, ondernemster
Actie 8	Wat	Welzijnsommetjes Promoten van 5 groene welzijnsommetjes in de binnenstad. In het ontwerp voor het Singelpark, zal rekening gehouden worden met de aansluiting van de welzijnsommetjes en extra welzijnsommetjes toegevoegd worden.
	Status	GEREED IVN heeft een aantal welzijnsommetjes gereed een aantal niet. Oldenzaal Promotie en IVN hebben contact met elkaar, zodat deze welzijnsommetjes aan de man gebracht kunnen worden.
	Wie	IVN, Oldenzaal Promotie

Creatief ondernemerschap

Actie 1	Wat	Website Boeskoolhart Website waarop alle acties te volgen zijn, maar ook nieuwe initiatieven gedeeld kunnen worden. www.boeskoolhart.nl
	Status	GEREED De website is in de lucht. De website wordt echter niet bezocht door partners en functioneert in die zin niet als vliegwiel.
	Wie	In eerste instantie gemeente
Actie 2	Wat	Blurring Er ontstaan steeds meer nieuwe winkelconcepten, die een combinatie zijn van food en non-food. De grenzen tussen horeca, diensten en winkels vervagen. De consument komt niet meer voor een product naar de stad, maar voor een beleving en een verhaal. Vanuit diverse ondernemers en culturele instellingen kwam het idee om hiermee te experimenteren. Partijen lijken elkaar gemakkelijk te vinden. Hierbij is het goed om duidelijk te hebben wat er precies wel en niet mag en waar ondernemers tegen aan lopen. Vandaar uit kan de gemeente onderzoeken of er mogelijkheden zijn naar versoepelingen van regelgeving om innovatieve initiatieven (zoals blurring) mogelijk te maken. • Opzetten projectgroep blurring, waarin samen met ondernemers de wensen en mogelijkheden worden verkend.
	Status	NOG NIET OPGESTART
	Wie	Gemeente, KHN, ondernemers, Oldenzaal Promotie
Actie 3	Wat	Profiel Binnenstad Oldenzaal Identiteit wordt steeds belangrijker om je als winkel en winkelgebied te onderscheiden. Wat heeft Oldenzaal nog nodig? • Echte (banket)bakker, slager en groentewinkel. Of een versmarkt of markthal waar je dit samenbrengt. • Bijzondere concepten die de stad uniek maken: pop-up stores, indoor markt- plein, open kunstatelier
	Status	GESTART De gemeente is gestart met de actualisatie van de detailhandelsvisie, zodat de juiste uitgangspunten voor het kernwinkelgebied en aanloopstraten worden gesteld. Hierin wordt het functioneren van de verschillende winkelgebieden in Oldenzaal onderzocht, afzonderlijk en ten opzichte van elkaar. Dit zal leiden tot een aantal beleidslijnen die verwoord worden in de detailhandelsvisie en actiepunten om op korte en lange termijn om deze detailhandelsstructuur te realiseren. Deze uitkomsten zijn belangrijk voor de binnenstad. Wat zijn de juiste uitgangspunten voor het kernwinkelgebied en de aanloopstraten. Past het huidige aanbod van winkels bij de winkelstad die Oldenzaal wil zijn. Dit zijn uitgangspunten die nodig zijn om de doelstelling van een compacte binnenstad te bereiken. Binnenstadsmanagement is een belangrijke taak van Oldenzaal Promotie. Acquisitie van nieuwe ondernemers voor de binnenstad is een belangrijk onderdeel hiervan. Naar aanleiding van de conclusies van de detailhandelsvisie zal er ook een acquisitieplan opgesteld worden.

	Wie	Gemeente, Oldenzaal Promotie, vastgoedeigenaren, ondernemers
Actie 4	Wat	Cultuur en ondernemers meer samenwerken Cultuur en ondernemers kunnen meer samenwerken voor meer beleving in de binnenstad. Bijvoorbeeld een uitmarkt voor de hele binnenstad. • Meer samenwerking met Oldenzaal Promotie • Meer onderlinge samenwerking • Eenduidigheid in de openingstijden
	Status	GESTART De vier grote culturele instellingen hebben met de Cultuurmakelaar een structureel overleg binnen het Platform Kunst en Cultuur Oldenzaal. Oldenzaal Promotie is hier ook bij aan gesloten.
	Wie	Ondernemers, Oldenzaal Promotie, Stadsnoabers, culturele organisaties, cultuur- makelaar.
Actie 5	Wat	Loyalty-systeem Ontwikkel een loyalty-systeem (kortingspas) voor de hele binnenstad. Ondernemers kunnen op deze manier naar elkaar verwijzen en elkaar ondersteunen.
	Status	OPGESTART Met succes zijn afgelopen zomer de Oldenzaalse cadeaukaarten geïntroduceerd. Zowel ondernemers als klanten zijn hier erg positief over. Dit wil Oldenzaal Promo- tie verder ontwikkelen naar een digitale Oldenzaalse pas.
	Wie	Ondernemers, Oldenzaal Promotie, gemeente
Actie 6	Wat	Online Platform Werken aan een online platform voor de binnenstadsondernemers. Ook in Duits en Engels.
	Status	OPGESTART Oldenzaal Promotie heeft tijdens de coronacrisis het online platform koopinoldenzaal opgezet. Dit is in de regio in meerdere steden opgezet. De inzichten in het functioneren van een online platform tussen aanbieder en Oldenzaal Promotie heeft geleid tot het stop zetten van dit initiatief. Het is belangrijk online goed vindbaar te zijn. Gezamenlijk zichtbaar zijn helpt om het winkelgebied als merk te versterken. Als Oldenzaal onderscheidend wil zijn, dan is er ook behoefte aan vernieuwde producten en innovatieve middelen. Belangrijk onderdeel hierbij is dat ondernemers gezamenlijk mee gaan doen en dat er draagvlak is. Een goede aftrap is het gezamenlijk deelnemen aan "gezamenlijk online". Gezamenlijk online is een retail practicum waarbij je onder begeleiding in een aantal sessies een succesvolle, lokale online strategie ontwikkelt die past bij de offline aanpak.
	Wie	Oldenzaal Promotie, ondernemers, gemeente
Actie 7	Wat	Food, fashion & lifestyle event Samenwerken aan een evenement op het gebied van food, fashion en lifestyle
	Status	GESTART De ondernemers achter dit initiatief hebben na 2 pogingen om een geschikte locatie en tijdstip te vinden, hun initiatief gestopt. Ze hebben aangegeven dat als er weer evenementen mogelijk zijn, ze opnieuw naar dit initiatief gaan kijken.
	Wie	Ondernemers, Oldenzaal Promotie

Actie 8	Wat	Kunststraatje 3 leegstaande panden naast elkaar beschikbaar maken voor kunstenaars, beeld- houwer en schilder
	Status	NOG NIET OPGESTART/AFVOEREN VAN DE LIJST
	Wie	Rabobank, Kide en diverse ondernemers en vastgoedeigenaren
Actie 9	Wat	Binnenstadsmanager Continueer, en waar mogelijk verstevig, de rol van de binnenstadsmanager. Dit is de matchmaker in de binnenstad. Het is het centrale aanspreekpunt voor nieuwe ondernemers die zich willen vestigen. De binnenstadsmanager kan de nieuwe ondernemer introduceren bij eigenaren en wegwijs maken binnen de gemeente voor de benodigde vergunningen. Een een-loket voor ondernemers. Ook kan de binnenstadsmanager een belangrijke rol spelen in de acquisitie van het aantrekken of verplaatsen van nieuwe bedrijven. Verder is de binnenstadsmanager vaak de olie en de motivator achter de samenwerkingen binnen de stad.
	Status	GEREED
		Oldenzaal Promotie heeft het binnenstadsmanagement als belangrijke taak gekregen. In 2017 is op verzoek van de raad de eerste binnenstadsmanager aangesteld. Na een succesvolle start, is door de bijdrage van de provincie vanuit het Stadsarrangement de inzet van de binnenstadsmanager gecontinueerd. De functie is eerst ondergebracht bij de gemeente en is later ondergebracht bij Oldenzaal Promotie. In de nieuwe organisatie heeft binnenstadsmanagement een definitieve plek gekregen.
	Wie	Gemeente, Stadsnoabers, Oldenzaal Promotie, SOBO

Bereikbaarheid en parkeren

Actie 1	Wat	Parkeren • Parkeren en parkeertarieven moeten voor alle bezoekers helder en eenduidig zijn. Neem het onderscheid in zones weg binnen de ring en werk daar met een eenduidig tarief. • Overall achteraf parkeren mogelijk maken • Kijk of het mogelijk is om voor werknemers en ondernemers gratis parkeerfaciliteiten buiten de centrumring te realiseren. Bezoekers mogen hier ook gebruik van maken. • Mogelijkheid bekijken voor een groot parkeerterrein buiten de stad. Bussen en/of fietsen brengen mensen dan naar het centrum • Pilot parkeren. Een door de gemeente gefinancierde (in tijd gelimiteerde) pilot van een half jaar om aan te tonen of gratis (bijv. 1e of eerste 2 uur) parkeren helpt om de bezoekduur te verlengen en de bestedingen te verhogen. Als de pilot succesvol is en de ondernemers de voordelen ervaren, dan zouden ondernemers ook bereid moeten zijn de pilot voort te zetten op eigen kosten. Dat kan bijv. via een bijdrage in een "gratis-parkeren-fonds" of door een loyaliteits-systeem of gratis uitrijdkaarten. • Een onderzoek naar de bewegwijzering in de binnenstad
---------	-----	---

	Status	GEREED In juni 2019 is de kadernota parkeren ingevoerd. In de kadernota zijn een aantal zaken geregeld. - In de kadernota zijn nieuwe kaders gemaakt voor parkeren en parkeertarieven. Die worden per 1 januari 2021 ingevoerd. - Er is gestart met de pilot achteraf parkeren. In voorjaar van 2021 wordt de pilot parkeren aan de Molkenboer geëvalueerd, waaronder een enquête bij de bezoekers van de Molkenboer. - De nieuwe betaalautomaten zijn geplaatst in de stad, waarbij nu digitaal betaald kan worden. - De gemeenteraad heeft besloten dat het budget van de pilot gratis parkeren die gereserveerd stond, terugvloeit naar de algemene middelen. De pilot is daarom van de baan.
	Wie	Gemeente, ondernemers, bewoners
Actie 2	Wat	Bewegwijzering binnenstad Een onderzoek naar de bewegwijzering in de binnenstad Zorg dat de reis van de elke bezoeker van huis naar het centrum Oldenzaal goed geregeld is. Dat betekent dat de bewegwijzering naar het centrum voor automobilisten, treinreizigers, fietsers en wandelaars vanuit alle windrichtingen geoptimaliseerd moet worden. Deze moet helder, eenduidig en goed zichtbaar zijn. Aandachtspunten: parkeerroute, parkeerlocaties, bewaakte en onbewaakte fietsstallingen, route station naar het centrum, routing in het centrum omdat er geen duidelijk rondje is.
	Status	NOG NIET OPGESTART In haar Plan 2021 heeft Oldenzaal Promotie bewegwijzering als een van haar actiepunten in haar plan opgevoerd. In 2021 zullen hiervoor de gesprekken opgestart worden -
Actie 3	Wie	Gemeente, NS, Regio Twente, provincie Overijssel, ondernemers
	Wat	Oldenzaal fietsvriendelijk maken - Routes naar het centrum nog fietsvriendelijker, duidelijker, sneller en veiliger maken - Bewaakte en onbewaakte fietsstallingen op logische en strategische locaties maken - Bewegwijzering naar fietsstallingen verbeteren - Onderzoek fietsvrij maken van de Grootestraat en de Steenstraat
	Status	NOG NIET OPGESTART In 2021 zal het mobiliteitsplan uitgewerkt worden. Fietsen zal hier een belangrijk onderdeel van zijn.
	Wie	Gemeente, Oldenzaal Promotie, Regio Twente

Kanslocaties (leegstand)

Actie 1	Wat	Pandenbank
		- Up-to-date houden van de pandenbank - Zorg voor een budget voor de pandenbank - Cijfers van de binnenstad bijhouden (waaronder leegstand)

	Status	GEREED De gemeente heeft een abonnement bij Locatus, zodat we beschikken over de actuele leegstandcijfers. De pandenbank is in de lucht. Momenteel onderzoekt Oldenzaal Promotie hoe de pandenbank op een andere manier ingezet kan worden, zodat hij ook meer bruikbaar is voor externen, zoals nieuwe ondernemers en makelaars.
	Wie	Werkgroep kanslocaties, Oldenzaal Promotie, vastgoedeigenaren
Actie 2	Wat	Een centraal aanspreekpunt voor ondernemers
	Status	GEREED Oldenzaal Promotie heeft het binnenstadmanagement als belangrijke taak gekregen. In 2017 is op verzoek van de raad de eerste binnenstadmanager aangesteld. Na een succesvolle start, is door de bijdrage van de provincie vanuit het Stadsarrangement de inzet van de binnenstadmanager gecontinueerd. De functie is eerst ondergebracht bij de gemeente en is later ondergebracht bij Oldenzaal Promotie. In de nieuwe organisatie heeft binnenstadmanagement een definitieve plek gekregen.
	Wie	Oldenzaal promotie, gemeente, Stadsnoabers
Actie 3	Wat	Duidelijke opdracht voor de werkgroep kanslocaties. Er wordt een plan van aanpak gemaakt met de volgende onderwerpen: • Actief op zoek naar vernieuwende concepten • Actief op zoek naar startende ondernemers • Gaat in gesprek met beeldbepalende lokale ondernemers en stimuleert hen om samenwerkingen aan te gaan • Richten op acquisitie van nieuwe lokale en regionale ondernemers en (landelijke) filialen- en ketenbedrijven • Tijdelijke invulling van leegstaande panden
	Status	OPGESTART De werkgroep kanslocaties heeft meegedacht in de organisatie van de vastgoed- avonden. Er is een start gemaakt met de actualisering van de detailhandelsvisie. Hierbij zal ook gekeken worden wat de binnenstad aan winkels ontbreekt en waar- op daadwerkelijk ingezet moet worden. Zodra hier meer duidelijkheid over is, zal er een acquisitieplan opgesteld worden.
	Wie	Werkgroep kanslocaties, Oldenzaal Promotie, gemeente, Stadsnoabers, vastgoed-
		eigenaren
Actie 4	Wat	Contact met vastgoedeigenaren Binnenstadmanager heeft contact met de eigenaren van de Driehoek en de Vijf- hoek om de branchering en invulling af te stemmen.
	Status	GEREED/DOORLOPEND Oldenzaal Promotie heeft regelmatig contact met de eigenaren van de Driehoek en de Vijfhoek. Ook zijn er gesprekken met diverse andere vastgoedeigenaren
	Wie	Oldenzaal Promotie, gemeente, Driehoek, Vijfhoek
Actie 5	Wat	Compacte binnenstad Blijf transformeren van lastige verhuurbare units naar andere bestemmingen om het centrumgebied toekomstbestendig te maken. Evaluatie Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal (ABO) wordt september besproken in de raad.

Status	OPGESTART/DOORLOPEND De komende tijd blijven we inzetten op reduceren van het aantal vierkante meters detailhandel, kwaliteit van de buitenruimte en het compacter maken van de leeg- stand. Dit gaan we aan de ene kant doen middels de "software" door de samen- werking met het vastgoed en ondernemers te verstevigen (de gouden Driehoek). Hierin heeft Oldenzaal Promotie met de rol van binnenstadmanager een rol. Vanuit die samenwerking moeten de actiepunten vanuit de detailhandelsvisie opgepakt en verder uitgewerkt worden. Hierbij kun je denken aan de identiteit van de binnen- stad (welke winkels ontbreken), maar ook van de individuele straten. Hoe krijg je een herkenbare identiteit in de straten (hoe positioneer je bijvoorbeeld de Steenstraat?). Dit alles op basis van Oldenzaal, de Glimlach van Twente wat nog steeds de paraplu is voor de identiteit van Oldenzaal. Aan de andere kant zetten we in op de hardware. Hier zal de gemeente het initiatief nemen. Vanuit de conclusies en kennis die opgedaan wordt vanuit de actualisatie van de detailhandelsvisie wordt ingezet op een concrete aanpak van de vastgoedopgaves in de binnenstad van Oldenzaal: • het concentreren van commerciële functies (met name horeca en retail) in een compact, samenhangend kernwinkelgebied, door herinvulling, herontwikkeling en verplaatsing; • het transformeren van (leegstaand of vrijkomend) winkelvastgoed in de transformatiegebieden aan de randen van het centrum naar woon-, werk- of maatschappelijke functies. De overheid kan dan een stimulerende rol spelen: door het bij elkaar brengen van problemen en oplossingen, het activeren van eigenaren en ondernemers, het uit- werken van business cases, het bespreken en inzichtelijk maken van ieders rol en belang en het wegnemen van potentiële barrières. Hiervoor wil de gemeente een vastgoedcoach gaan inzetten om dit aan te jagen. Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal is in mei 2020 verlengd met 4 jaar.
Wie	Gemeente, vastgoedeigenaren, Oldenzaal Promotie

Bijlage 2: overzicht van geïnterviewde personen

Ambtelijke organisatie

Carmen Steghuis
Denise Dercksen
Marcel de Jonge
Mirjan Klok
Roderik Tonen

Accountmanager Toerisme en Cultuur
Teamleider Financiën en Communicatie (Eerder: Teamleider Ontwikkeling)
Domeinmanager Ruimte
Binnenstadsmanager Almelo (Eerder: Procesmanager Oldenzaal)
Beleidsadviseur Mobiliteit

Bestuur

Alida Renkema
Evelien Zinkweg-Ankone

Wethouder Coördinatie binnenstad
Wethouder Economische Zaken

Oldenzaal Promotie

Jeff van den Biggelaar

Directeur-bestuurder/binnenstadsmanager

Ondernemers

Farah Alan
Karen Goldschmidt
René Jansink

Eigenaar Pizzeria La Fontanella
Eigenaar HEMA Oldenzaal
Eigenaar Cijfermeester Administratie, Belasting- en Bedrijfsadvies

TwynstraGudde adviseert overheid en bedrijfsleven op veel van de grote en urgente thema's van deze tijd. Denk aan veiligheid, diversiteit, digitalisering, mobiliteit, duurzaamheid, energie, financiën en gezondheid. We bieden onze opdrachtgevers unieke, werkbare oplossingen en brengen complexe projecten en programma's tot een goed einde. Iets creëren van blijvende waarde, daar gaan we voor. Daardoor hebben we een directe impact op (toekomstige) maatschappelijke en economische ontwikkelingen. En dus een grote impact op morgen.